

ትምህርት አሥራ ሰባት

የመጀመሪያ ቀን ሁለተኛ ጴጥሮስ 1-3

ሰለሺ እግዚአብሔርን የሚወድ ወንድም ነበር። እግዚአብሔርም በቤተ ክርስቲያኑ ውስጥ በሽምግልና አገልግሎት በብዙ መንገዶች ተጠቅሞበታል። ይሁንና፡ ሰለሺ ሁልጊዜም ለእግዚአብሔር የሚቀና ሰው አልነበረም። ከአሥር ዓመታት አካባቢ በፊት፡ ለእግዚአብሔር የነበረው ፍቅር እየቀዘቀዘ እንዲሄድ አድርጓል። አንድ ሌሊት ከሚስቱ ጋር ብዙ ከተጨቃጨቀ በኋላ፡ ወደ ቡና ቤት ሄዶ ጠጥቶ ከሰከረ በኋላም፡ እዚያው ከአንዲት ሴተኛ አዳሪ ጋር አብሮ አደረ። በኋላም መንፈስ ቅዱስ ስለፈጸመው ኃጢአት ስለ ወቀሰው ኃጢአቱን ለእግዚአብሔር እና ለሚስቱ ተናገዘ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ሕይወቱን በጥንቃቄ ይመራ ጀመር። ከብዙ ዓመታት በኋላ ሰለሺ ይታመም ጀመር። ሐኪም ባዘዘለት መድኃኒት ለጊዜው ሻል አለው። ከቆይታ በኋላ ግን በሽታው እየለበሰት ሄደ። ከብደቱም እየቀነሰ ይሄድ ጀመር። አንድ ቀን ለምርመራ ወደ ሐኪም ቤት ሄዶ ከተመረመረ በኋላ ውጤቱን በመጠባበቅ ላይ ሳለ ከነርሶች አንዱ፡ «ይሄ ምስኪን ሰውዬ ኤድስ አለበት። ሞቱ ተቃርቧል ማለት ነው» ስትል ሰማ። ስለ እርሱ እንደምትናገር በተገነዘበ ጊዜ እጅግ ደነገጠ። ሰለሺ እግዚአብሔር እንዲፈውሰው ቢጸልይም መልስ አላገኘም። የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች እንዲጸልዩለት ጠየቀ በተጨማሪም፡ ሰዎችን በመፈወስ ወደሚታወቅ አንድ አገልጋይ ሄዶ ተጸለየለት። እግዚአብሔር ግን አልፈወሰውም። አንድ ቀን መንፈስ ቅዱስ የአንድ ዓመት እድሜ ብቻ እንዳለው በመግለጽ አስጠነቀቀው።

1ኛ ጥያቄ፦ ሀ)አንተ በሰለሺ ቦታ ብትሆን ኖሮ ራስህንና ቤተሰቦችህን ለሞት ለማዘጋጀት በመጨረሻው ዓመትህ በምን ምን ጉዳዮች ላይ ትኩረት ታደርግ ነበር? ለ) በቅርቡ እንደምትሞት ማወቅህ ለገንዘብ፣ ለጥሩ ቤትና ለመማር የሚኖርህን አመለካከት የሚቀይረው እንዴት ነው?

እግዚአብሔር ብዙውን ጊዜ መቼ እንደምንሞት አይነግረንም። ነገር ግን አንድ ቀን እንደምንሞት እና እንደዚሁም በቂ ዝግጅት ማድረግ እንዳለብን ያስጠነቅቀናል። ሞት በሚቃረብበት ጊዜ ሰዎች ስለ ገንዘብ፣ ጥሩ ቤት ወይም መኪና ስለ መግዛት አያስቡም። ስለ ትምህርትም አያስቡም። ሰለሺ ሊሞት እንደ ተቃረበ ሚስቱን እርሱ በሌለበት ዓለም ውስጥ ለመኖር እንዴት

እንደሚያዘጋጃት ያስብ ጀመር። ለልጆቹ በሕይወት አስፈላጊ ስለሆኑት ጉዳዮች ሊያስተምራቸው ፈለገ። እንደ እርሱ በኤድስ ለታመሙት እና የዘላለምን ሕይወት ሳያገኙ ለሚሞቱ ሰዎች እንዴት ወንጌልን እንደሚያደርስላቸው አሰበ። በዚህ ጊዜ የዘላለም ሕይወት በዚህ ምድር ካለው ነገር ሁሉ በላይ ዋጋ ያለው መሆኑን ተገነዘበ።

ጴጥሮስ ይህን የ2ኛ ጴጥሮስ መልእክት የጻፈበት ዓላማ ክርስቲያኖች ዓለም ከምታጋንናቸው ጊዜያዊ ነገር ርቀው ዘላለማዊ እሴት ባላቸው ነገሮች ላይ እንዲያተኩሩ ለማበረታታት ነው። ይህንንም ለማድረግ ጴጥሮስ የተጠቀመው ስለ ሞት መጻፍ ሳይሆን፤ በጌታ ቀን ላይ አጽንኦት መስጠት ነበር። «የጌታ ቀን ግን እንደ ሌባ ሆኖ ይመጣል» አለ። «በዚያም ቀን ሰማያት በታላቅ ድምጽ ያልፋሉ። የሰማይም ፍጥረት በትልቅ ትኩሳት ይቀልጣል። ምድርም በእርሷ ላይ የተደረገው ሁሉ ይቃጠላል። እንዲህ የሚቀልጥ ከሆነ፤ የእግዚአብሔርን ቀን መምጣት እየጠበቃችሁ እና እያስቸኮላችሁ በቅዱስ ኑሮ እግዚአብሔርን በመምሰል እንደምን ልትሆኑ ይገባችኋል።» ማናችንም ክርስቶስ መቼ እንደሚመለስ አናውቅም። ነገር ግን በየትኛውም ጊዜ ሊመለስ እንደሚችል ከተገነዘብን፤ የዛሬውን አኗኗራችንን እንለውጣለን። ለክርስቶስ ዳግም ምጽኦት ተዘጋጅተሃል?

2ኛ ጥያቄ፡- 2ኛ ጴጥ. 1፡3 እንብብ። ሀ) ጴጥሮስ በመንፈሳዊ ጉዞአችን ስለማደግ ምን ይላል? እነዚህ ምዕራፎች ስለ ሐሰተኛ ትምህርትና ስለ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ምን ይላሉ? ሐ) ጴጥሮስ ስለ መጨረሻው ዘመን እና ክርስቶስ በየትኛው ጊዜ ሊመለስ እንደሚችል እየተገነዘቡ ስለ መኖር ምን ይላል?

በእምነታቸው እና ስለ እግዚአብሔር ባላቸው እድገት እንዲያድጉ ይመክራቸዋል (2ኛ ጴጥ. 1)

ስለሺ ወደ ሞት በተቃረበ ጊዜ ስለ ልጆቹ መንፈሳዊ እድገት በጽኑ እንዳሰበ ሁሉ፤ ጴጥሮስም እንዲሁ ሞቱ ሲቃረብ ስለ መንፈሳዊ ልጆቹ እና መንፈሳዊ እድገታቸው በጥልቀት ያስብ ጀመር። በዚህ ሁለተኛ መልእክቱ በእምነታቸው ለመብሰል ምን ሊያደርጉ እንደሚገባ ይመክራቸዋል። ጴጥሮስን ያሳሰበው የመጀመሪያው ነገር በእውቀት እና በመንፈሳዊነት ማደግ መቀጠላቸው ነበር። ጴጥሮስ እነዚህ ሁለት ነገሮች አብረው እንደሚሄዱ ተገንዝቧል። አንድ ሰው በእውቀት ካላደገ በመንፈሳዊነትም ሊያድግ አይችልም። ሰዎች በእውቀት ማደግ የሚያስፈልጋቸው በመንፈሳዊነት እንዲያድጉ ነው። ይህ እውነት በ2ኛ ጴጥሮስ የመጀመሪያው ክፍል ውስጥ ተመልክቷል።

1. መግቢያ (2ኛ ጴጥ. 1፡1-2)

ጴጥሮስ በዚህ መግቢያው መንፈሳዊ ልጆቹ በሕይወታቸው እንዲያድጉ መፈለጉን ገልጾአል። ጴጥሮስ ከውድ እምነታቸው የተነሣ በጽድቅ የሚመላለሱ በመሆናቸው ደስ መስኘቱን ከገለጸ በኋላ፤ ጸጋና ሰላም እንዲኖራቸው ይጸልያል። ለመሆኑ አማኝ ጸጋና ሰላምን የሚያገኘው እንዴት ነው? ጴጥሮስ እግዚአብሔርን እና ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን በማወቅ መሆኑን ይናገራል። ስለ እግዚአብሔር ባለን እውቀት እና ከክርስቶስ ጋር

ባለን ቅርበት እያደግን ስንሄድ በሕይወታችን የእግዚአብሔርን ጸጋ እንለማመዳለን። በአስቸጋሪ ሁኔታዎች ውስጥም ሳይቀር የእርሱ ሰላም አእምሯችንን ይዋላዋል።

2. አማኞች በክርስቶስ ያላቸውን እምነት ለማረጋገጥ በመንፈሳዊ ባህሪ ማደግ ይኖርባቸዋል (2ኛ ጴጥ. 1:3-11)

ደኅንነት የሚጀምረው በእውቀት ነው። በክርስቶስ ልናምን የምንችለው ማንነቱን እና ለእኛ የሚያደርገውን ነገር ካወቅን በኋላ ብቻ ነው። ይህ ስለ ክርስቶስ ያለን እውቀት ወደ ግንኙነት፣ ወይም ክርስቶስን ወደ ማወቅ ያድጋል። ይህም ከጓደኞቻችን ጋር ብዙ ጊዜ ባላለፍን እና ስለ እነርሱ ብዙ ባወቅን መጠን የጠለቀ ወዳጅነት እንደምንመሠርት ማለት ነው። ጴጥሮስ እግዚአብሔር አብን እና ኢየሱስ ክርስቶስን ከማወቃችን እና ግንኙነት ከመመሥረታችን የሚፈልቁትን አያሌ ውጤቶች ይዘረዝራል። በመጀመሪያ ደኅንነት በእግዚአብሔር እይታ መነጽር ምን እንደሆነ ይገልጻል። ከዚያም በክርስቶስ ባመንን ጊዜ እግዚአብሔር የሰጠንን ስጦታዎች ይዘረዝራል። እግዚአብሔር እርሱን በሚያስከብር መንገድ ለመኖር የማያስፈልጉንን ነገሮች ለእኛ ለማስተላለፍ መለኮታዊ ኃይሉን ይጠቀማል።

ሀ) እግዚአብሔር መለኮታዊ ባህሪን ለመስጠት እርሱን እንድንመስል ያደርጋል።

ለ) እግዚአብሔር በክፉ ምኞቶች ምክንያት በዓለም ከተከሰተው ጥፋት ነፃ እንድንሆን ያደርጋል። ከእንግዲህ ኃጢአትን ለማድረግ የኃጢአት ባህሪያችን እስረኞች አይደለንም። ነገር ግን ከክፉ ተመልሰን እግዚአብሔርን ለማገልገል ነፃ ወጥተናል።

ጴጥሮስ በደኅንነት ጊዜ እግዚአብሔር ምን እንዳደረገልን ከገለጸልን በኋላ፣ ልጆቹ ከሆንን በኋላ ከእኛ ምን እንደሚፈልግ ያስረዳል። እግዚአብሔር በቀዳሚነት ከእኛ የሚፈልገው እንደ መጠጥ ማቆም፣ ፊልም አለማየት ወይም ሰዎች መንፈሳዊነትን ይገልጻሉ ብለው የሚያስቧቸውን ነገሮች ማድረጋችንን አይደለም። ነገር ግን ጴጥሮስ፣ ባሕሪያችን መለወጥ እንዳለበት ይናገራል። እንደ ጠንካራ ሰንሰለት መንፈሳዊ ባሕሪ ከብዙ የተለያዩ ባሕርያት የተገነባ ነው። ጴጥሮስ የዚህን ሰንሰለት የተለያዩ መገጣጠሚያዎች በመመልከት እያንዳንዱ መገጣጠሚያ ጠንካራ እና እያደገ የሚሄድ ሊሆን እንደሚገባ ያስጠነቅቃል። እነዚህም የመንፈሳዊ ባህሪ መገጣጠሚያዎች እምነት፣ በጎነት፣ እውቀት፣ ራስን መግዛት፣ ጽናት፣ እግዚአብሔርን መምሰል፣ የወንድማማች መዋደድና ፍቅር ናቸው። እግዚአብሔር ባህሪ በውስጣችን ስላለ እና የእርሱ ልጆች ስለሆንን፣ እነዚህ ነገሮች የባህሪያችን መገለጫዎች ሊሆኑ ይገባል።

3ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እነዚህ ስምንት ባሕርያት የክርስቲያን ሕይወት ክፍሎች መሆናቸው ለምን አስፈላጊ እንደሚሆን ግለጽ? ለ) ከእነዚህ ባሕርያት አንዱ ቢጓደል ወደ ሕይወታችን ወይም ወደ ቤተ ክርስቲያናችን ሊመጡ የሚችሉትን ችግሮች ዘርዝር። ሐ) ከእነዚህ ባሕርያት የግልህ ለማድረግ የሚያስቸግርህ የትኛው ነው? መ) በእነዚህ ስምንት ባሕርያት ለማደግ ምን እያደረግህ ነው?

በእነዚህ ባሕርያት እያደገ የሚሄድ ሕይወት ውጤቱ ምን ይሆናል? ጴጥሮስ ሁለት ነገሮችን ይዘረዝራል። በመጀመሪያ፤ በመንፈሳዊ ሕይወታችን ውጤታማ ሰዎች እንደምንሆን ይናገራል። በሌላ አገላለጽ፤ ተግባራችንም ሆነ አኗኗራችን እግዚአብሔርን የሚያስደስትም ሆነ የሚያስከብር ይሆናል። ሁለተኛ፤ የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን የሚያሳይ ውስጣዊ ማረጋገጫ ይኖረናል። በራሳችን ሕይወት ውስጥ የተከሰተውን ለውጥ በመመልከት እምነታችን እውነተኛ መሆኑን እና የእርሱን ባሕሪ የተላበስን የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን እንረዳለን። ጴጥሮስ «መመረጣችሁን እና መጠራታችሁን ታጸኑ ዘንድ ከፊት ይልቅ ትጉ» ሲል ይህን ማለቱ ነበር።

3. አማኞች ከመንፈስ ቅዱስ የሚመጡትን የእግዚአብሔር ቃል እውነቶች ማስታወስ አለባቸው (2ኛ ጴጥ. 1፡12-21)

ሰዎች ድግግሞሽ የመማር ቁልፍ ነው ሲሉ እንሰማለን። ጴጥሮስ ሊሞት እንደተቃረበ ስለተገነዘበ ለአማኞች ቀደም ሲል የሰሟቸውን እውነቶች በድጋሚ ሊያሳስባቸው ይፈልጋል። ለአማኞች ብዙውን ጊዜ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር የሚቃረኑ ወይም የመጽሐፍ ቅዱስን መሠረቶች የሚያዘቡትን አዳዲስ እና አስገራሚ አሳቦች መከተል ቀላል ነው። እነዚህ አዳዲስ አሳቦች ይመጣሉ ይሄዳሉ። (ለምሳሌ፡ በተወሰኑ መንፈሳዊ ስጦታዎች ላይ፤ ወይም በተወሰነ የአምልኮ ስልት ላይ ትኩረት ማድረግ፤ ወዘተ. . .)። ነገር ግን አማኞች በፍጹም የማይለወጠውን የመጽሐፍ ቅዱስ እውነት ካላወቁና አጥብቀው ካልያዙ፤ ሕይወታቸው በውዝግብ የተሞላ ይሆናል።

ለመሆኑ እውነት የሆነውን እና ያልሆነውን እንዴት ነው ማወቅ የምንችለው? በየጊዜው የተለያዩ ትምህርቶች ይመጣሉ። እነዚህ ትምህርቶች ከእግዚአብሔር መሆናቸውን የምንገመግመው እንዴት ነው? ልክ እንደ ዛሬው ዘመን፤ የጴጥሮስ ዘመነኞችም በብልሃት የተፈጠረ ተረት ተጽዕኖ አሳድሮባቸው ነበር። እነዚህ ተረቶች (ታሪኮች) ክርስቲያኖችን ያስገርሙ እና ያደናግሩ ነበር። እነዚህ ትምህርቶች የተሳሳቱ ነበሩ? ጴጥሮስ ከእግዚአብሔር የሆኑትን ነገሮችና ከእግዚአብሔር ያልሆኑትን ለመለየት የሚቻልባቸውን ሁለት የመረጃ ምንጮች ይጠቁማል። በመጀመሪያ፤ የዓይን ምስክሮችን ይጠቅሳል። ጴጥሮስ ይህን ሲል እራሱን እና ሌሎች ሐዋርያትን ማመልከቱ ነበር። እራሱ ጴጥሮስ ክርስቶስ በተራራው ላይ ሲለወጥ ኩብሩን እና ኃይሉን ለማየት በቅቷል። የእግዚአብሔር አብ ድምጽ ክርስቶስ ልጁ እንደሆነ ሊናገር ሰምቷል። እነዚህ ታሪኮች እና ትምህርቶች ዛሬ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ይገኛሉ። እውነትን የምናውቀው ከእግዚአብሔር ቃል እንጂ ከዝነኛ ሰዎች ወይም ከሌሎች ሃይማኖቶች አይደለም። ሁለተኛ፤ የብሉይ ኪዳን ነቢያቶችን ይጠቅሳል። ብሉይ ኪዳን መንፈስ ቅዱስ በሰዎች ልብ ውስጥ ከመሥራቱ የተነሣ የተገኘ የእግዚአብሔር ቃል ነው። ለእምነታችን ብቸኛ የሥልጣን መሠረት ብሉይ ኪዳን እና አዲስ ኪዳን መሆኑን አጥብቀን መገንዘብ ያለብን እነዚህ መጻሕፍት የመንፈስ ቅዱስ የሥራ ውጤቶች በመሆናቸው ነው። እግዚአብሔር መጽሐፍ ቅዱስን የእውነት መመዘኛ አድርጎ ሰጥቶናል። ሌሎች እምነቶች፤ ኃይማኖቶች እና ልምዶች ሁሉ የሚገመገሙት በመጽሐፍ ቅዱስ ነው። ለአማኞች ሁሉ በተለይም ለቤተ ክርስቲያን

መሪዎች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተነገረውን መገንዘብ አስፈላጊ የሚሆነው ለዚህ ነው። ይህ ካልሆነ ለእውነት መሠረት አድርገን የምንወስደው፣ የምናስበውን፣ የሚሰማንን ስሜት፣ ከሰዎች የሰማነውን ወይም ቀደም ሲል ያከናወነውን ብቻ ይሆናል።

4ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በቂ የመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጠና ማግኘታቸው አስፈላጊ የሚሆነው ለምንድን ነው? ለ) ቤተ ክርስቲያን መሪዎቿና መምህሮቿ ሁሉ የእግዚአብሔርን ቃል እንዲያውቁ ምን ልታደርግ ትችላላች?

ጴጥሮስ አማኞች መጽሐፍ ቅዱስን ከሚያዛቡ ሐሰተኛ አስተማሪዎች እንዲጠበቁ ያስጠነቅቃል (2ኛ ጴጥ. 2)

አማኞች በእምነታቸው እና የእግዚአብሔርን ቃል በማወቅ የማያድጉ ከሆነ በአደገኛ ሁኔታ ላይ ይወድቃሉ። ሐሰተኛ ትምህርቶች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሊስፋፉ የሚችሉት በዚህ ጊዜ ነው። በጴጥሮስ ዘመን በአማኞች ሕይወት ውስጥ እየተከሰተ የነበረው ችግር ይህ ነበር። የ2ኛ ጴጥሮስ መልእክት ዋነኛ ትምህርት ክርስቲያኖችን ስለ ሐሰተኛ ትምህርትና አስተማሪዎች ማስጠንቀቅ ነበር።

በብሉይ ኪዳን ዘመን እውነተኛ ነቢያት በተነሡ ቁጥር ሐሰተኛ ነቢያትም ይነሡ ነበር። ከእግዚአብሔር እውነትን የሚናገሩ ሰዎች በሚነሡበት ጊዜ ውሸትን ከራሳቸው አመንጭተው የሚናገሩ ሰዎችም ብቅ ይሉ ነበር። የእነዚህም ሰዎች አሳብ ዋነኛው ምንጭ ሰይጣን ነው። ጴጥሮስ ሰዎች የእግዚአብሔርን እውነት ስተው ውሸትን በሚከተሉበት ጊዜ ምን እንደሚከሰት ታሪካዊ ምሳሌዎችን ይጠቅሳል።

ሀ. መላእክት፡- መላእክት ኃጢአት በሠሩ ጊዜ፣ እግዚአብሔር ወደ ገሃነም ጥሎ በጨለማ ጉድጓድ ለፍርድ ሊጠበቁ አላልፎ ሰጥቷቸዋል። ምሁራን ይህ ሁለት ነገሮችን ሊያመለክት እንደሚችል ይናገራሉ። በመጀመሪያ፣ ይህ የመጀመሪያውን የሰይጣን ውድቀት እና እርሱን ተከትለው በኃጢአት የወደቁትን መላእክት ያመለክታል ይላሉ። ስለ እነዚህ ውድቀቶች መጽሐፍ ቅዱስ በኢሳ. 14:12-15 እና በሕዝ. 28:11-17 ላይ ይናገራል። ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ በየትኛውም ስፍራ ሰይጣን ወደ ጉድጓድ እንደ ተጣለ አይናገርም። ይህ ወደፊት የሚመጣ ነገር ነው (ራእይ 20:1-3)። ሁለተኛ፡ ሌሎች ምሁራን ጴጥሮስ በዘፍጥረት 6:2 ስለተጠቀሱት የእግዚአብሔር ወንዶች ልጆች እየተናገረ ነው ይላሉ። በእነርሱ አስተሳሰብ እነዚህ መላእክት ከሰዎች ሴቶች ጋር ጋብቻ የፈጸሙ ናቸው። እግዚአብሔርን በፍርድ እነዚህን መላእክት ወደ እስር ቤት ልኳቸዋል። በመጨረሻው ፍርድ ሰይጣን እና መላእክቱ ሁሉ ፍርድን እስከሚቀበሉበት ጊዜ ድረስ ታስረው ይቆያሉ። እነዚህ መላእክት መቼ እንደ ወደቁ ባናውቅም፣ የተላለፈልን መልእክት ግልጽ ነው። ይኸውም በእግዚአብሔር ላይ ማመጽ ታላቅ ቅጣትን እንደሚያመጣ ያስረዳል።

ለ) የኖኅ ዘመን ዓለም፡- በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር የሰው ልጆችን (ዐመፀኞችን) ያወደመ የጥፋት ውኃ ሰድዷል። እግዚአብሔር ይህን ከማቅረቡ በፊት የጽድቅ ሰባኪ በሆነው በኖኅ በኩል ሲያስጠነቅቃቸው

ቆይቶ ነበር። የእግዚአብሔርን ማስጠንቀቂያ ሰምተው የታዘዙት (ኖሳና ቤተሰቡ) ብቻ ከጥፋት ውኃው ሊተርፉ በቅተዋል። ወደፊትም እንዲህ ዓይነት ዓለም ዓቀፍ የፍርድ ቀን ይመጣል። አብዛኛውን ሰው ሳንከተል እንደ ኖሳና ቤተሰቡ የጽድቅ ሕይወት ለመኖር እንመርጥ ይሆን? ወይስ አብዛኛዎቻችን የጥፋት ስለባዎች እንከተል ይሆን?

ሐ) ሰዶምና ገሞራ፡- በአብርሃምና ሎጥ ዘመን እግዚአብሔር እነዚህን በከፋት የተሞሉትን ከተሞች ቀጥቷቸዋል። ከዚህ ቅጣት ያመለጡት ሎጥና ሴት ልጆቹ ብቻ ነበሩ።

እነዚህ ምሳሌዎች እግዚአብሔር ጻድቃንና ለእርሱ በመታዘዝ የሚኖሩትን በዐመፀኛነት እንዳሻቸው ከሚኖሩት የሚለይ መሆኑን ያሳያል። እግዚአብሔር ጻድቃንን ከፍጻሜው ጥፋት ይታደጋቸዋል። ይህ ምናልባትም እግዚአብሔር በአሁኑ ዘመን በዓለም ላይ ከሚያመጣው ቅጣት መትረፍን ሊያመለክት ይችላል። እግዚአብሔር ሌሎች ከተጋፈጧቸው የመከራ ጊዜያት ልጆቹን እንደ ጠበቀ የሚያሳዩ ብዙ ምሳሌዎች አሉ። ነገር ግን ጴጥሮስ አጽንኦት የሰጠው ከዘላለማዊ ፍርድ እና ከሲኦል ስለ መዳን ነው።

ኃጢአተኞች አንዳንድ ጊዜ በምድር ላይ የእግዚአብሔርን ፍርድ ይቀበላሉ። ነገር ግን በመጨረሻው ዘመን ዘላለማዊ ፍርድን እንደሚቀበሉ የተረጋገጠ ነው። ጴጥሮስ በእግዚአብሔር ላይ የሚያምጹትን ሰዎች ዐመፀኛነት በዚህ መልእክት ውስጥ ገልጾአል። እነዚህ ሰዎች ትእዚተኞች ሆነው በእግዚአብሔር ላይ ይሳለቃሉ። በወሲባዊ እርካታዎች ላይ ያተኩራሉ። ሁል ጊዜም ተጨማሪ ገንዘብ፣ እንዲሁም እርካታ ለማግኘት ይፍጨረጨራሉ። ይህም ገንዘብን ከመውደድ የተነሣ ነው። በእስራኤል ሕዝብ ላይ የእግዚአብሔር ፍርድ እንዲመጣ ያደረገውን እና የኋላ ኋላ ለሞት የተዳረገውን የበለጸገውን ታሪክ የሚመስል ሕይወት እንዲኖሩ ያስገድዳቸዋል (ዘኁል. 22-24)። ለሰዎች የራስ ወዳድነት ምኞቶች ማራኪ የሆኑትን ነገሮች ይናገራሉ። አማኞች መስለው ይቀርባሉ። ነገር ግን የኃጢአት ባሪያዎች መሆናቸውን በተግባራቸው ያሳያሉ። ወደ ኃጢአት ሕይወታቸው በሚመለሱበት ጊዜ ውስጣዊ የውሻነት ወይም የአላማነት ባህሪያቸው ብቅ ይላል። ይህም ደግሞ ልደት ያልዳሰሰው አሮጌ ባህሪ ነው።

ጴጥሮስ ሊያስተላልፍ የፈለገው መልእክት በረጅም ጊዜ ቆይታ ሐሰተኛ አስተማሪዎችን ከአኗኗራቸው ለይተን ልናውቅ እንደምንችል ነው። ለጊዜው መንፈሳዊያን መስለው ሊያሳስቱ ይችላሉ። ትምህርታቸውና ተግባራቸው ሊያስገርመን እና ሊማርክን ይችላል። የኋላ ኋላ ግን እውነተኛ ባህሪያቸው ይታያል። ሐሰተኛ አስተማሪዎች ብዙውን ጊዜ የኋላ ኋላ በሥልጣን፣ በገንዘብ ፍቅር ወይም በወሲብ ኃጢአት ይወድቃሉ። ስለሆነም ማራኪ የሚመስሉንን ፈጥነን መከተል የለብንም። መጽሐፍ ቅዱስን በሚገባ አጥንተን በማወቅ ሰዎች የሚያስተምሯቸውን ክፊል እውነቶች ልንለይ ይገባል። በሐሰተኛ ትምህርት ከወደቅን እንደ እነዚያ መላእክት፣ በጥፋት ውኃው ዘመን፣ እንዲሁም በሰዶምና ገሞራ ከተሞች እንደነበሩት ሰዎች የእግዚአብሔርን ጽኑ ቁጣ እንቀምሳለን። ስለሆነም ጻድቃን መሆናችንና ለተገለጠው የእግዚአብሔር ፈቃድ ለመታዘዝ መመላለሳችንን ማረጋገጥ ይኖርብናል!

5ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በጊዜ ብዛት በአንድ ሐሰተኛ አስተማሪ ሕይወት ውስጥ የተከሰቱትን ነገሮች በመመልከት ሐሰተኛነቱን ለማወቅ ስለቻልክበት ሁኔታ ግለጽ። ለ) ከዚህ ውጭ ሐሰተኛ አስተማሪዎችንና ሐሰተኛ ትምህርቶችን እንዴት ለይተን ልናውቅ እንችላለን?

ጴጥሮስ ክርስቶስ ቃል እንደገባው ተመልሶ አይመጣም የሚለውን አሳብ ፋርሽ ያደርገዋል (2ኛ ጴጥ. 3)

በመቀጠልም ጴጥሮስ በአብያተ ቤተ ክርስቲያናት እየተሰራጩ ካሉት ሐሰተኛ ትምህርቶች የአንደኛውን አስተምህሮ ሲያፈርስ እንመለከታለን። የክርስቶስን ዳግም ምጽአት የተጠራጠሩ ሰዎች የነበሩ ይመስላል። «ሰዎች ሁልጊዜም ስለ ዓለም ፍጻሜ ሲተነብዩ ኖረዋል። ይሄ እስካሁን አልተከሰተም። ክርስቶስም በቶሎ እመለሳለሁ ብሎ ነበር። ነገር ግን ይኸው ከ30 ዓመታት በኋላም ብቅ አላለም። ይህም የክርስቶስ ዳግም ምጽአት የሚባል ነገር እንደሌለ ያሳያል» ይሉ ነበር። ጴጥሮስ ይህንን አሳብ የሚያፈርሱ ምላሾችን በሚከተለው መልክ አቅርቧል።

ሀ. እንዲህ ዓይነት ነገር የሚናገሩ ሰዎች የጥፋት ውኃውን ትምህርት ዘንግተዋል። ይህ እግዚአብሔር ወደ ሰዎች ታሪክ በታላቅ ኃይል ገብቶ የማያምኑ ሰዎችን ያጠፋበትን ዘመን የሚያሳይ ነው። ከዚያ በኋላ እግዚአብሔር ዓለምን በጥፋት ውኃ እንደማያጠፋ ቃል ገብቷል። ይህ ማለት ግን እግዚአብሔር ዓለምን አያጠፋትም ማለት አይደለም። በቀጣዩ ጊዜ በእሳት ያጠፋታል።

ለ. ብዙ ሰዎች የእግዚአብሔርን የጊዜ ጽንሰ አሳብ አይረዱም። እግዚአብሔር እንደ እኛ በጊዜ የታሰረ አምላክ አይደለም። ጊዜ አሁን እኛ በምናውቀው መልኩ የተጀመረው እግዚአብሔር ዓለምን ሲፈጥር ነው። ነገር ግን እግዚአብሔር ከፍጥረት በፊት ስለነበር፣ እርሱ ከጊዜ ውጪ ነው። በሰማይ ጊዜን ለቀን እና ለሌሊት በዓመታት፣ በወራት፣ በቀናት፣ በ24 ሰዓታት፣ በደቂቃዎች እና በሰከንዶች የሚከፍሉ ጸሐይና ጨረቃ የሉም። እነዚህ በምድር ላይ ብቻ የምናያቸው ነገሮች ናቸው። ይህም ማለት ለእግዚአብሔር ቅርብ የሆነው ጊዜ በጊዜ ለተወሰኑት ሰዎች ሺህ ዓመት ሊሆን ይችላል። ለዘላለማዊ አምላካችን፣ ሺህ ዓመት አጭር ሊሆን ይችላል። ልክ እንደ አንድ ቀን ጥቂት ጊዜ ብቻ ሊሆን ይችላል።

ሐ) ክርስቶስ ያልተመለሰበት ዋናው ምክንያት ከምሕረቱና ከትዕግሥቱ የተነሣ ብዙ ሰዎች እንዲያምኑ ዕድል ለመስጠት ነው። እርሱ ለማመን የማይፈልጉትን ሰዎች ለመቅጣት ደስ አይሰኝም። ስለሆነም ሕይወታቸውን ለውጠው በክርስቶስ እንዲያምኑ ይጠብቃል።

መ) ምንም እንኳን ጊዜው ረጅም ቢመስልም፣ የእግዚአብሔርን ቃል ማመን አለብን። ክርስቶስ ዳግም እመለሳለሁ ብሏል። አሁን ያለችውን ምድር እንደሚያጠፋ እና አዲስ ሰማይን እና አዲስ ምድር ለመፍጠር ቃል ገብቷል (ኢሳ. 65:17 አንብብ)። የጌታ ቀን በሚመጣበት ጊዜ የትዕግሥትና የምሕረት ወቅት ይመጣል። እግዚአብሔር በዘፍጥረት 1 የፈጠራቸውን ሰማያትና ምድር ያጠፋል። በእግዚአብሔር ላይ በማመጽ የማይመለሱ ሰዎች

በጥፋት ውኃ ዘመን እንደ ነበሩ ሁሉ ይቀጣሉ (ይጠፋሉ)። ነገር ግን እርሱን በመምሰል የሚመሳሰሉ የእግዚአብሔር ልጆች ወደ ጽድቅ ቤታቸው ይሄዳሉ። ይህም አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር ነው።

አማኞች በእግዚአብሔር የፍርድ እሳት ወደማይጠፋ ቤታችን ለመሄድ አሁን በሕይወታችን እግዚአብሔርን ለማስደሰት ልንወስን ይገባል። በእግዚአብሔር ፊት ነቀፋና እንከን የሌለን ሆነን ከእርሱ ጋር በሰላም ልንመሳለስ ይገባል።

ሐሰተኛ አስተማሪዎች የጳውሎስን መልእክቶች በተሳሳተ መንገድ እየጠቀሱ ክርስቲያኖችን ወደ ተሳሳተ አቅጣጫ የሚመሩ ይመስላል። ከመልእክቱ የየተኞቹን ክፍሎች እንደ ጠቀሱ አናውቅም። ምናልባትም ጳውሎስ ደኅንነትን ያገኘነው ሕግን በመጠበቅ ሳይሆን በእምነት ነው ሲል ያስተማረውን ሊሆን ይችላል (ለምሳሌ፡ ገላ. 2:14-21)። ከዚህም የተነሣ፡ እነዚህ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ክርስቲያኖች የፈለጉትን ነገር ሊያደርጉ እንደሚችሉ ያስተምሩ ነበር። ኃጢአት ጭምር ሊሠሩ እንደሚችሉ በመግለጽ ይናገሩ ጀመር። ጴጥሮስ፡ «የተወደደ ወንድማችን ጳውሎስ» በማለት ለጳውሎስ የነበረውን ፍቅር ከገለጸ በኋላ፡ እነዚህ ሐሰተኞች የጳውሎስን መልእክቶች ብቻ ሳይሆን መጽሐፍ ቅዱስን ሁሉ በተሳሳተ መንገድ እየተረጎሙ በማስተማር ላይ መሆናቸውን አስረድቷል። ጴጥሮስ የጳውሎስ መልእክቶች ከብሉይ ኪዳን ቅዱሳት መጻሕፍት ጋር እኩል መሆናቸውን ገልጾአል። እርሱም ሆነ ሌሎች መንፈስ ቅዱስ የብሉይ ኪዳን ነቢያትን በተጠቀመበት መንገድ ጳውሎስና ሌሎችን ሥልጣን ባለው መንገድ የተጠቀመ መሆኑን ተገንዝበው ነበር (2ኛ ጴጥ. 1:21)።

ይህ ትምህርት ለአማኞች ጠንካራ ማስጠንቀቂያ ነው። አንድ ሰው ከመጽሐፍ ቅዱስ አንድ ወይም ሁለት ጥቅስ ጠቀሰ ማለት ትምህርቱ ትክክል ነው ማለት አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረውን ትምህርት አሳብ በተሳሳተ መንገድ መተርጎም ወይም መጠቀም ተገቢ አይሆንም። ስለሆነም፡ እግዚአብሔር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለማስተላለፍ የፈለገውን መልእክት በትክክል መረዳታችንን በጥንቃቄ ማረጋገጥ አለብን። ዛሬ አብያተ ክርስቲያኖችን ከሚያውኩት መናፍቃን አብዛኞቹ የፈለቁት ሐሰተኛ አስተማሪዎች የተወሰኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችን ከዐውዳቸው ውጭ የትምህርታቸው መሠረት አድርገው በመጠቀማቸው ነው። የእግዚአብሔርን ቃል በይበልጥ ባጠናንና የመጽሐፍ ቅዱስን ዐበይት ትምህርቶች ባወቅን መጠን፡ የሚመጡትን ትምህርቶች ሁሉ መርምረን እውነተኛውን ከሐሰተኛው ለመለየት እንችላለን።

6ኛ ጥያቄ፡- ጴጥሮስ የሐሰተኛ ትምህርት መድኃኒቱ መጽሐፍ ቅዱስን በአግባቡ መተርጎምና በሚገባ ማወቅ እንደሆነ ይናገራል። ሀ) ግንዛቤህና አስተምህሮህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እንዲሆን ምን እያደረግክ ነው? ለ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሁሉንም የእግዚአብሔር ቃል በበለጠ ለማወቅ ምን እያደረጉ ናቸው? ሐ) ይህ ትምህርት፡ «መጽሐፍ ቅዱስ ማጥናት አያስፈልገኝም፤ መንፈስ ቅዱስ ትክክለኛውንና ትክክለኛ ያልሆነውን ለይቼ እንዳውቅ፤ እንዲሁም ምን ማለት እንዳለብኝ ያስተምረኛል» ለሚሉ ሰዎች ምላሽ እንድንሰጥ የሚያግዘን እንዴት ነው?

ሽማግሌው የመጨረሻ ምክሩን ሰጥቷል። ይኸውም፡ «በእውቀት እደጉ (በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋና እውቀት እደጉ)፤ የእግዚአብሔርን ቃል ተጠቀሙ፤ መጽሐፍ ቅዱስን አለአግባብ እየተጠቀሙ ከፊል እውነት የሚያስተምሩትን ሰዎች በጥንቃቄ ተመልከቱ» የሚል ነበር። ይህንን በምናደርግበት ጊዜ፤ ራሳችንን በሐሰተኛ ትምህርት ከመወሰድ እንጠብቃለን። ለአዳኝን ለኢየሱስ ክርስቶስ ስም ክብርን እናመጣለን። ለክርስቶስ ክብርን እያመጣህ ነው?

7ኛ ጥያቄ፡- ከ2ኛ ጲጥሮስ ያስገረመህን አንዳንድ እውነቶች ዘርዘር። መንፈስ ቅዱስ እነዚህን እውነቶች ከሕይወትህ ጋር እንድታዛምድ የሚፈልገው እንዴት ነው?

ሁለተኛ ቀን የ1ኛ ዮሐንስ መግቢያ

ተስፋዬ ዝነኛ ሰባኪና የኮንፍራንስ ተናጋሪ ነበር። እርሱ በሚሰብክበት ጊዜ ብዙ ሰዎች ያምኑ ነበር። ብዙ ሰዎችም በትምህርቱ ይባረካሉ። ተስፋዬ መንፈሳዊ ሰው መስሎ ይታይ ነበር። ነገር ግን ይህ አገልጋይ ሌላ ማንም ሰው የማያውቀው ምሥጢር ነበረው። ዝሙት እየፈጸመ ነበር የሚኖረው። ከጊዜ በኋላ የተስፋዬ ሕይወት እየተለወጠ ይሄድ ጀመር። በወንጌላዊነቱና ሰባኪነቱ ይኩራራ ጀመር። እርሱ የተናገራቸውን ነገሮች የማያከናውኑትን የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ይተችና መንፈሳዊ አለመሆናቸውን ይናገር ጀመር። በመጨረሻም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ክፍፍል አመጣ። ወጣቶች በአድናቆት ይከተሉት ስለነበር፤ ብዙዎችን ከቤተ ክርስቲያናቸው አስወጥቶ የራሱን ቤተ ክርስቲያን መሠረተ። ታሞ ከሞተ በኋላ ነበር ሰዎች የኃጢአት ሕይወቱን ሊያውቁ የቻሉት። በዚህ ጊዜ ግን ብዙዎች ከእውነት መንገድ ፈቀቅ ብለው ሄደው ነበር።

8ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አማኞች መንፈሳዊያን መስለው እየታዩ በሕይወታቸው ውስጥ ኃጢአትን ሲጠብቁ የተመለከትክበትን ሁኔታ ግለጽ። ለ) ብዙውን ጊዜ የተደበቀው ኃጢአታቸው ከጊዜ በኋላ ይፋ የሚወጣው እንዴት ነው? ሐ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አንድ ነገር እየሰበኩ ተቃራኒ ሕይወት በሚኖሩበት ጊዜ በቤተ ክርስቲያንና በወንጌል ስብከት ላይ የሚመጣው ጉዳት ምንድን ነው?

ሐዋርያው ዮሐንስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በሚፈጸም አንድ ችግር ሳቢያ አላብ ገብቶት ነበር። ክርስቶስን እንከተላለን እያሉ የሚመላለሱ ሰዎች ነበሩ። በእነዚህ ሰዎች ሕይወት ውስጥ ድብቅና የተገለጡ ኃጢአቶች ይታዩ ነበር። እነዚህ አማኞች፡ «እግዚአብሔርን የሚያሳስበው በክርስቶስ ማመናችን እንጂ አኗኗራችን አይደለም። የክርስቶስ ጸጋ ኃጢአታችንን ይሸፍነዋል። ማድረግ ያለብን ነገር ቢኖር የእግዚአብሔር ይቅርታ መጠየቅና እንደተለመደው ኑሮአችንን መግፋት ነው» ይሉ ነበር። ዮሐንስ ለእነዚህ ሰዎች ምላሽ ሲሰጥ፡ «ከእርሱ ጋር ኅብረት አለን ብለን በጨለማ ብንመላለስ እንዋሻለን። እውነትም አናደርግም» ብሏል።

ዛሬ በአብያተ ክርስቲያኖቻችን ውስጥ ከሚታዩት አደገኛ ነገሮች አንዱ በርካታ ሰዎች መንፈሳውያን መስለው መታየት መሞከራቸው ነው። እነዚህ ሰዎች ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ጥናቶችና የጸሎት ስብሰባዎች ይነጉዳሉ። በልሳን ይናገራሉ፤ ድምጻቸውን ከፍ አድርገው ይጸልያሉ፤ በግል ሕይወታቸው ግን

የተደበቀ ኃጢአት ይለማመዳሉ። ወደ ሴተኛ አዳሪዎች የሚሄዱ ወይም ከጋብቻ ውጭ ዝሙት የሚፈጽሙ መጋቢያን አሉ። ወጣቶች፣ የመዘምራን ቡድን አባላት ሳይቀር ጋብቻ ሳይመሠርቱ ወሲብ ይፈጽማሉ። ብዙዎች የመዋሸት፣ የመስረቅ፣ የቁጣ፣ የጥላቻ፣ ወዘተ... ኃጢአቶችን በሕይወታቸው ውስጥ ያስተናግዳሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ጣምራ ሕይወትን «ግብዝነት» ሲል ይጠራዋል። ግብዝነት ሁለት ዓይነት ሕይወቶችን የመኖር ኃጢአት ነው። በአማኞች ፊት አማኞች መንፈሳዊያን መስለው ይታያሉ። በግል ኑሮአቸው ወይም ከማያምኑ ሰዎች ጋር እግዚአብሔርን በማያስከብር መንገድ የተለየ ሕይወት ይኖራሉ። ግብዝነት ሥውር ኃጢአት በመሆኑ ለመመልከትም ሆነ ለማስወገድ አስቸጋሪ ነው። ነገር ግን ዓለም በግልጽ ያየዋል። ከዚህም የተነሣ ሰዎች መጋቢዎችንና የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን አያከብሯቸውም። እግዚአብሔር በሕይወታችን ውስጥ ያለውን ኃጢአት በማስወገድና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስንሆን ነን የምንለውን ዓይነት ሕይወት በመኖር በፍርሃት እንድንመላለስ ይጠራናል።

9ኛ ጥያቄ፡- ስለ 1ኛ ዮሐንስ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት አንብብ። በመዝገበ ቃላት ውስጥ ስለ ደራሲው ስለ አንባቢዎቹ እና ስለ መጽሐፉ ዓላማ የተገለጸውን ጠቅለል አድርገህ ጻፍ።

የ1ኛ ዮሐንስ ደራሲ

10ኛ ጥያቄ፡- 1ኛ ዮሐንስ 1፡1 አንብብ። ሀ) ይህ ጥቅስ ስለ ደራሲው ምን ይላል? ለ) የመልእክቱ አንባቢዎች እነማን ናቸው? የተገለጹበት ሁኔታ ምን ይመስላል? ሐ) ይህ እስከ አሁን ካጠናናቸው መልእክቶች ለየት የሚለው እንዴት ነው?

ቀደም ሲል ካጠናናቸው መልእክቶች በተለየ ሁኔታ የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት የደራሲውንና የመልእክቱን ተቀባዮች ማንነት አይጠቅስም። ደራሲው የተለመደውን የደብዳቤ አጻጻፍ ስልት አልተከተለም። በመሆኑም፣ ብዙ ምሁራን ይህ መልእክት ደብዳቤ ሳይሆን ትራክት ወይም አነስተኛ የማስተማሪያ መጽሐፍ እንደሆነ ይናገራሉ። ምሁራን የደራሲውን ማንነት ለማወቅ ሌሎች ፍንጭ የሚሰጡ መረጃዎችን ይጠቀማሉ።

በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ጸሐፊ ሐዋርያው ዮሐንስ እንደሆነ ይታመናል። ለዚህም ምክንያቱ፡

ሀ) ደራሲው ክርስቶስን እንዳየ ይናገራል (1ኛ ዮሐ. 1፡1-4)

ለ) ከ150 ዓ.ም በኋላ፣ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በሙሉ የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ደራሲ ሐዋርያው ዮሐንስ መሆኑን መስክረዋል።

ሐ) በ1ኛ ዮሐንስና በዮሐንስ ወንጌል መካከል ብዙ ተመሳሳይነቶች ይታያሉ። ሁለቱም ነገሮች በማነጻጸር ላይ ያተኩራሉ (ለምሳሌ፡ ብርሃንና ጨለማ፣ ሕይወትና ሞት፣ እውነትና ውሸት፣ ፍቅርና ጥላቻ)። ብዙ ተመሳሳይ አገላለጾችም በሁለቱ መጻሕፍት ውስጥ ይታያሉ (ለምሳሌ፡ የሚከተሉትን ጥቅሶች አነጻጽር። 1ኛ ዮሐ. 1፡1 እና ዮሐ. 1፡1፣ 14፣ 1ኛ ዮሐ. 1፡4 እና ዮሐ. 16፡24፣ 1ኛ ዮሐ. 3፡14 እና ዮሐ. 5፡24፣ 1ኛ ዮሐ. 5፡14 እና ዮሐ. 3፡36)። ስለሆነም ሁለቱም መጻሕፍት የጻፈው አንድ ደራሲ መሆኑ ግልጽ

ነው። የኮሎንኒን ወንጌል በምናጠናበት ጊዜ እንደተመለከትነው፤ በኮሎንኒ ወንጌል ውስጥ ሁሉም ፍንጮች ሐዋርያው ኮሎንኒ የመጽሐፉ ደራሲ መሆኑን ያመለክታሉ። ይህም ሐዋርያው ኮሎንኒ የ1ኛ ኮሎንኒ መልእክት ደራሲ መሆኑን ያጠናክራል።

መ. ደራሲው እንደ ሐዋርያ ሁሉ መልእክቱን በሥልጣን ይጽፋል።

አንዳንድ ምሁራን የ1ኛ ኮሎንኒ መልእክት የጻፈው ሽማግሌው ኮሎንኒ የተባለ ያልታወቀ የቤተ ክርስቲያን መሪ ነው ይላሉ። ነገር ግን የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሐዋርያው ኮሎንኒ እንደ ጻፈው በመግለጽ ያቆዩትን ትውፊት ላለመቀበል የሚያበቃ ምክንያት የለንም።

11ኛ ጥያቄ፡- በመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ውስጥ ስለ ሐዋርያው ኮሎንኒ የተጻፈውን አንብብ። ስለ ሕይወቱ የተሰጠውን መረጃ ጠቅለል አድርገህ ጻፍ።

ሐዋርያው ኮሎንኒ ከዘብዴዎስና ሰሎሜ ልጆች አንዱ ነበር። የያዕቆብም ታላቅ ወንድሙ ነበር። የኮሎንኒ እናት የሆነችው ሰሎሜ እና የክርስቶስ እናት የሆነችው ማርያም እንግዲህ እንደነበሩ የሚያሳዩ መረጃዎች አሉ። ይህም ያዕቆብና ኮሎንኒ ከክርስቶስ ጋር የእንግዲህ ልጆች መሆናቸውን ያሳያል። ኮሎንኒና ያዕቆብ በገሊላ ባህር ዳርቻ ባለው የገሊላ አውራጃ ክፍል ያደጉና ዓሣ በማጥመድ ሙያ ላይ የተሰማሩ ሰዎች ነበሩ። ዘብዴዎስ ሀብታም ዓሣ አጥማጅ ይመስላል። ምክንያቱም ከአንድ የሚበዙ ጀልባዎችና ቅጥር ሠራተኞች ነበሩት። ታዲያ ወጣት ሳለ ይመስላል፤ ኮሎንኒ ስለ መጥምቁ ኮሎንኒ ዝና ሰምቶ ወደ ይሁዳ ተጓዘ። በዚያም የመጥምቁ ኮሎንኒ ደቀ መዝሙር ሆነ። ኮሎንኒ ከመጥምቁ ኮሎንኒ ተለይቶ ክርስቶስን መከተል የጀመረው መጥምቁ ኮሎንኒ «የእግዚአብሔር በግ ይህ ነው» ሲል በመስከረበት ወቅት ነበር። ኮሎንኒ ለአጭር ጊዜ ከክርስቶስ ጋር ከቆየ በኋላ ወደ አባቱ ተመልሶ ዓሣ የማጥመዱን ተግባር ያከናውን ጀመር። ክርስቶስ ደቀ መዝሙርቶቹ እንዲሆኑ የመረጣቸውን እርሱና ወንድሙ ያዕቆብ ከአባታቸው ጋር ዓሣ እያጠመዱ ሳለ ነበር በኋላም ኮሎንኒ ከ12ቱ ደቀ መዝሙርት አንዱ ሆኖ ተመረጠ። በተጨማሪም፤ ኮሎንኒ ክርስቶስ ለየት ላለ ሥልጠና ከሚወስዳቸው ሦስት ደቀ መዝሙርት አንዱን ለመሆን በቃ (ለምሳሌ፡ የሞተችውን ልጅ ባስነሣ ጊዜ፡ ማር. 5:37)። የኮሎንኒ ወንጌል ኮሎንኒ ከክርስቶስ ጋር የቀረበ ግንኙነት እንደነበረው ያመለክታል። ኮሎንኒ «ጌታ ይወደው የነበረ ደቀ መዝሙር» ተብሎ ይጠራ ነበር። በመጨረሻው እራት ላይ ከክርስቶስ አጠገብ በከብር ስፍራ ላይ ተቀምጦ ነበር። ኮሎንኒና ያዕቆብ የነጎድጓድ ልጆች ተብለው ይጠሩ ነበር። ይህም ጠንካራ ባህሪያቸውንና ብስጫነታቸውን የሚያሳይ ሳይሆን አይቀርም። አንድ ጊዜ ሳምራውያን መልካም መስተንግዶ ስላላደረጉላቸው ከሰማይ እሳት ወርዶ እንዲበላቸው ለመጠየቅ ፈልገው ነበር (ሉቃስ 9:54)። እንዲሁም በክርስቶስ መንግሥት ውስጥ ቁልፍ መሪዎች ለመሆን ፈልገው ነበር (ማር. 10:35-45)። ክርስቶስ ካረገ በኋላ፤ ኮሎንኒ፤ በቀድሞይቱ የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከነበሩት ዐበይት መሪዎች አንዱ፤ ምናልባትም ከጴጥሮስ ቀጥሎ ሁለተኛ መሪ ሳይሆን አይቀርም። ከመንፈስ ቅዱስ መምጣት በኋላ የመጀመሪያውን ተአምር ከጴጥሮስ ጋር አብሮ አከናውኗል (የሐዋ. 3)።

የሰማርያን አማኞች ሁኔታ ለማጣራትም ከኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ከጴጥሮስ ጋር ተልኮ ሄደል። ለቀጣይ 60 ዓመታት በዮሐንስ ላይ ስለደረሰው ሁኔታ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ የሚነግረን ነገር የለውም። ምናልባትም በ68 ዓመተ ምሕረት እስራኤል ከሮማውያን ጋር ጦርነት በገጠመችበት ወቅት ስፍራውን ለቅቆ ለመሄድ እስከተገደደበት ጊዜ ድረስ ዮሐንስ በኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሲያገለግል የቆየ ይመስላል። ከዚህ ጊዜ በኋላ በትንሹ እስያ ውስጥ ያሉትን አብያተ ክርስቲያናት ለማገልገል ወደ ኤፌሶን እንደ ተጓዘ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ይናገራል። ዮሐንስ ወደ ሕይወቱ መጨረሻ አካባቢ ታስሮ ወደ ፍጥም ደሴት ተጉዟል። በዚያም ዮሐንስ ራእይን መጽሐፍ ሊጽፍ በቅቷል። በመጨረሻም ከእስራቱ ተፈትቶ ወደ ኤፌሶን ከተመለሰ በኋላ፣ ከ95-100 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ በጣም አርጅቶ አርፎአል።

ዮሐንስ መልእክቱን የጻፈው ለማን ነበር?

ቀደም ብለን እንደተመለከትነው፣ መልእክቱ ለማን እንደ ተጻፈ በግልጽ አይናገርም። ይህ መልእክት በአጠቃላይ ለአማኞች እንደ ተጻፈ ግልጽ ነው። ለዚህም ነው ምሁራን ከአጠቃላይ መልእክት ውስጥ የሚመድቡት። ምናልባትም የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ከቤተ ክርስቲያን ወደ ቤተ ክርስቲያን እየተላለፈ የሚነበብ ተዘዋዋሪ መልእክት ሳይሆን አይቀርም። የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ዮሐንስ በኤፌሶን ከተማ ይኖር እንደነበር ስለሚያመለክት፣ ምናልባትም መልእክቱን የጻፈው ከሥልጣኑ ሥር ለነበሩት የትንሹ እስያ አብያተ ክርስቲያናት ሳይሆን አይቀርም። ከዚያም መልእክቱ እየተገለጠ በሮም ግዛት ውስጥ ላሉት አብያተ ክርስቲያናት በሙሉ ተሰራጩ።

1ኛ ዮሐንስ የተጻፈበት ዘመንና ቦታ

ሐዋርያው ዮሐንስ ይህን መልእክት መቼ እንደ ጻፈው ማወቅ አስቸጋሪ ነው። ከጳውሎስ መልእክቶች በተቃራኒ ስለ ዮሐንስ ሕይወት የሚናገር በቂ መረጃ የለንም። በመሆኑም ይህ መልእክት በየትኛው የሕይወቱ ዘመን እንደ ተጻፈ ለማወቅ ያስቸለናል። ምሁራን ዮሐንስ ይህን መልእክት በጻፈበት ጊዜ እድሜው እንደ ገፋና በኤፌሶን ከተማ ይኖር እንደነበር ከሚገልጽባቸው ምክንያቶች እንዱ በመልእክቱ ውስጥ ስለ ሐሰት ትምህርቶች ያነሣው ርእስ ጉዳይ ነው። ዮሐንስ የጠቀሰው የሐሰተኛ ትምህርት ገጽታ ከመጀመሪያው ምእተ ዓመት ጀምሮ ቤተ ክርስቲያንን ያውክ የነበረውን የጥንታዊ ኖስቲሲዝም መልክ ይይዛል። ዮሐንስ የሞተው ከ95-100 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ በመሆኑ፣ ምሁራን መልእክቱን የጻፈው 90-95 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ ሊሆን እንደሚችል ይገምታሉ። ይህ መልእክት ከዮሐንስ ወንጌል በኋላ የተጻፈ ሳይሆን አይቀርም። ነገር ግን ይህ መልእክት የተጻፈው ዮሐንስ ወደ ፍጥም ደሴት ታስሮ ከመወሰዱና የዮሐንስ ራእይን ከመጻፉ በፊት ነው።

ዮሐንስ ይህን መልእክት በሚጽፍበት ጊዜ የት እንደነበረም በእርግጠኝነት ለመናገር አይቻለም። የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ዮሐንስ ከመሞቱ በፊት በኤፌሶን እንደነበረ ስለሚናገር፣ አብዛኞቹ ምሁራን የሚያስቡት የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ኤፌሶን ከተማ እንደ ተጻፈ ነው።

የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ዓላማ

12ኛ ጥያቄ፡- የሚከተሉትን ጥቅሶች አንብብ። 1ኛ ዮሐ. 1:4፤ 2:1፤ 2:7-8፤ 2:12-14፤ 2:21፤ 2:26፤ 5:13። ዮሐንስ መልእክቱን የጻፈባቸውን ምክንያቶች ዘርዝር።

የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ደራሲው መልእክቱን ለመጻፍ የተነሣሣባቸውን አያሌ ዓላማዎች ያመለክታል። እነዚህን ዓላማዎች ከሚያመለክቱት ርእሰ ጉዳዮች መካከል የክርስቶስን አምላክነትና ሰብአዊ አዳኝነት መግለጽ፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉትን ሐሰተኛ ትምህርቶች መከላከል እና ክርስቲያኖች ክርስቶስን በሚያስከብር መንገድ መመላለስ ስለሚገባቸው ሁኔታ ማስተማር ይገኙባቸዋል። በ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ውስጥ የተጠቀሱ አንዳንድ ዐበይት ዓላማዎች የሚከተሉት ናቸው፡-

የመጀመሪያ ዓላማ፡- ክርስቲያኖች ከዘላለማዊ አምላክ ጋር አስደላች ጎብረት ሊያደርጉ እንደሚችሉ ማስገንዘብ (1ኛ ዮሐ. 1:4)። ነገር ግን ይህ ጎብረትን የማድረግ መብት የሚመጣው አንድ ሰው የክርስቶስን ማንነት በትክክል ከተገነዘበ በኋላ ብቻ ነው። እምነታችን ክርስቶስ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው በመሆኑ እውነታ ላይ መመሥረት ይኖርበታል (1ኛ ዮሐ. 4:14-15)። ክርስትና ሰው እግዚአብሔርን ለማስደሰትና ደኅንነትን ለመቀበል የተለያዩ ተግባራትን የሚያከናውኑትን ሥርዓት ያካተተ ሃይማኖት አይደለም። የክርስትና እምነት እምብርት በሕያው አምላክና ኃጢአተኛ በሆነ የሰው ልጅ መካከል የሚደረግ ግንኙነት ነው። እግዚአብሔር ክርስቶስን የላከው ከኃጢአት ነፃ አውጥቶ እንዲተወን አይደለም። ነገር ግን በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የነበረው መጋረጃ እንዲወገድና በአንድ ወቅት በኤድን ገነት ውስጥ አዳምና ሔዋን ያደርጉት እንደነበረው ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነት እንድናደርግ ነው (ዘፍጥ. 3:8-9)።

ሁለተኛ ዓላማ፡- ክርስቲያኖች የተቀደሰ ሕይወት መኖር እንዳለባቸው ለማብራራት። ይህም ሕይወት ከማያቋርጥ ኃጢአት የጸጸ መሆን ይኖርበታል (1ኛ ዮሐ. 2:1)። ዮሐንስ አማኞችን ከሁለት አክራሪ ጫፎች ለመጠበቅ ይፈልጋል። በመጀመሪያ፣ ፍጹምና ኃጢአት የሌለብን ነን ብለን እንዳናስብ ይፈልጋል (1ኛ ዮሐ. 1:8-10)። አማኞች አሁንም የኃጢአት ባሕር ስላለባቸው፣ እግዚአብሔር በሰጠን በአዲሱ ባሕር እና ከአዳም በወረሰነው የኃጢአት ባሕር መካከል አሁንም ጦርነት ይካሄዳል። ሁላችንም በኃጢአት የምንወድቅባቸው ጊዜያት ይኖራሉ። ክርስቶስ እንዲህ ዓይነት ሁኔታ በሚያጋጥመን ጊዜ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረንን ግንኙነት መልሰን እንድናገኝ የሚያስችለን ቀላል መፍትሔ እንዳለ ይናገራል። ኃጢአታችንን ብንናዘዝ የክርስቶስ ደም ከኃጢአት ሁሉ ያነጻናል (1ኛ ዮሐ. 1:9)።

ሁለተኛ፡ ዮሐንስ አማኞች ኃጢአትን ቀለል አድርገን እንዳንመለከት ባለማቋረጥና በፈቃደኝነት ኃጢአት የምንፈጽምበትን የአኗኗር ስልት ማስወገድ እንዳለብን ያስጠነቅቀናል። በፈቃደኝነትና ባለማቋረጥ የሚፈጸም ኃጢአት የእግዚአብሔር ልጆች አለመሆናችንን ያሳያል። የዚህ ዓይነቱ አኗኗር ከእግዚአብሔር እንደ ተወለድንና ባሕርያቱን እንደ ተላበስን የሚያስረዳውን እውነት ይቃረናል። ስለሆነም ዮሐንስ ክርስቲያኖች የዓለምን ሥርዓት

በመውደድ በኃጢአት ውስጥ እንዳይዘፈቁ ያስጠነቅቃቸዋል። ለእግዚአብሔር እየታዘዝን የቅድስናን ሕይወት እንድንኖር ያደፋፍረናል።

ሦስተኛ ዓላማ፡ አማኞች በፍቅራቸው ተለይተው እንዲታወቁ ለማበረታታት (1ኛ ዮሐ. 2፡7-8)። የሚወደንን እግዚአብሔር ልንወደው ይገባል። ሰዎችንም እንዲሁ መውደድ ይኖርብናል። ዮሐንስ በምድር ላይ ከክርስቶስ ጋር ሲመላለስ በነበረበት ወቅት ተለይቶ የሚታወቀው በነጎድጓድነት ወይም በቁጣው ነበር። ዮሐንስ በሞተበት ጊዜ ግን ተለይቶ የሚታወቀው የፍቅር ሐዋርያ በመሆኑ ነበር። አንድ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደሚናገረው በጣም አርጅቶ መራመድ በተሳነው ጊዜ፣ ክርስቲያኖች በቃሬዛ ላይ አድርገው በመሸከም ወደ ቤተ ክርስቲያን ይወስዱት ነበር። እዚያም ሲደርስ፣ «ልጆቼ፣ እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ» ይል ነበር። ክርስቲያኖች ሊኖራቸው የሚገባውና የእግዚአብሔር ልጆች መሆናቸውን የሚያንጸባርቀው ወላኝ ባህሪ ፍቅር ነው። ነገር ግን ዛሬ አብያተ ክርስቲያናቶቻችንን ስንመለከት ይህን ባህሪ ብዙም አናየውም።

አራተኛ ዓላማ፡- አማኞች በክርስቶስ ባመኑበት ወቅት እግዚአብሔር የዘላለምን ሕይወት ስጦታ እንደሰጣቸው ለማረጋገጥ (1ኛ ዮሐ. 5፡13)። በክርስቶስ ላይ ባለን እምነት አማካኝነት መንፈሳዊ ሕይወታችንን ለማጥፋት የሚጣጣረውን ሰይጣንን አሸንፈንዋል። የእግዚአብሔር ልጆች እንደ መሆናችንና እግዚአብሔርም በውስጣችን ስለሚኖረን፣ ከሰይጣን እንበልጣለን (1ኛ ዮሐ. 4፡4)። ከእግዚአብሔር ጋር ባለን ግንኙነት፣ ዓለምን አሸንፈናል (1ኛ ዮሐ. 5፡4)። እነዚህ ሁሉ መንፈሳዊ ጉዞአችንን ተወጥተን ለዘላለም ክርስቶስ በሚሰጠን የዘላለም ሕይወት ደስ እንደምንሰኝ ያረጋግጡልናል።

አምስተኛ ዓላማ፡- አማኞችን በማወክ ላይ ያለውን የሐሰተኛ አስተማሪዎች ትምህርት ለማፍረስ። ይህ ሐሰተኛ ትምህርት አማኞችን ከፋፍሎአቸው ነበር። አንዳንዶቹ (አስተማሪዎቹን ጨምሮ) ቤተ ክርስቲያንን ለቅቆ በመውጣት የራሳቸውን ማኅበረ ምእመናን አቋቁመው ነበር (1ኛ ዮሐ. 2፡19)። ከቤተ ክርስቲያን የተለዩት ሰዎች ክርስቲያኖች ከእነርሱ ጋር እንዲቀላቀሉ ባለማቋረጥ ይቆሰቁሷቸው ነበር።

ጳውሎስ ቀደም ሲል ከእነርሱ መካከል አንዳንዶቹ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሁከትን ለመፍጠር የሚያስችል ሐሰተኛ ትምህርት የሚያስተምሩ «ተኩላዎች» እንደሚሆኑ ለኤፌሶን ሽማግሌዎች አስጠንቅቆ ነበር (ዮሐዋ. 20፡29-30)። የኤፌሶንን ሽማግሌዎች ካስጠነቀቀ አያሌ ዓመታት በኋላ፣ ጳውሎስ በጢሞቴዎስ በኩል እነዚህ የኤፌሶን አማኞች ከሐሰተኛ ትምህርት እንዲጠነቀቁ በድጋሚ ገልጾላቸው ነበር (2ኛ ጢሞ. 3፡1-7፤ 4፡3-4)። አሁን ጳውሎስ ያስጠነቀቃቸው ነገር ነፍስ ዘርቶ በመገኘቱ በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ክፍፍል በመፍጠራቸው፣ ብዙዎች ሐሰተኛ ትምህርት መከተል ጀምረው ነበር።

ዮሐንስ ሐሰተኛ ትምህርት ምን እንደነበረ በግልጽ ስለማይናገር፣ ምሁራን ይህ ሐሰተኛ ትምህርት ምን ነበር? በሚለው ጉዳይ ላይ ይከራከራሉ። በ1ኛ ዮሐንስ ውስጥ እነዚህ አስተማሪዎች የካዱአቸውን ነገሮች በመመልከት ለክርስቲያኖቹ ምን እንዳስተማሩ ማወቅ ይቻላል። እነዚህ

ሐሰተኛ አስተማሪዎች፡ ሀ) ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅና መሢሕ መሆኑን (1ኛ ዮሐ. 2:22፤ 5:1፤ 5)። ለ) ክርስቶስ በሥጋ መምጣቱን (1ኛ ዮሐ. 4:2)፤ ሐ) የክርስቶስን ትእዛዛት ሥልጣን (1ኛ ዮሐ. 2:4)፤ መ) የራሳቸውን ኃጢአተኝነት (1ኛ ዮሐ. 1:8፤ 10)፤ ሠ) የክርስቶስ ሥራ ደኅንነትን እንደሚያስገኝ (1ኛ ዮሐ. 2:2) እና ረ) ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረትን ለማድረግ ጽድቅን የተሞላ ባህሪ እንደሚያስፈልግ የሚያመለክቱትን ክርስቲያናዊ ትምህርቶች ይክዱ ነበር (1ኛ ዮሐ. 1:6፤ 2:29፤ 36፤10)። እነዚህ ሐሰተኛ ትምህርቶች ኖስቲሲዝም ተብሎ የሚታወቀው ፍልስፍና ትምህርቶች ሳይሆኑ አይቀርም። ዮሐንስ እውነትን ይዘው የቆሙትን ክርስቲያኖች በመደገፍ፤ አማኞችን ወደ ተሳሳተ ትምህርት የሚመሩትን ሰዎች ያስጠነቅቃል።

የቀድሞው የኖስቲሲዝም ገጽታ ከተጠነሰበት ከዮሐንስ ጊዜ ጀምሮ ለቀጣይ 200 ዓመታት ይህ ሐሰተኛ ትምህርት ለቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን እጅግ አደገኛ ነበር። (የኖስቲሲዝም ትምህርቶች ማጠቃለያ ከምዕራፍ 10 ውስጥ ተመልከት።) በዚህ የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ውስጥ ይህ ሐሰተኛ ትምህርት ወደ ቤተ ክርስቲያን ያመጣቸውንና ዮሐንስ የተቃወማቸውን ሁለት ዐበይት ስሕተቶች እንመለከታለን።

ሀ) ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ የተሰጠ የስሕተት ትምህርት፡- አንዳንድ ኖስቲኮች ክርስቶስ መለኮታዊ መንፈስና ከአነስተኛ አማልእክት አንዱ እንደሆነ ያስተምሩ ነበር። ክርስቶስ ሰው መስሎ ቢታይም፤ ሙሉ ለሙሉ ሰው አልነበረም ሊሉ ያስተምራሉ። ዮሐንስ ለዚህ ምላሽ ሲሰጥ፤ ክርስቶስ ሲያስተምር መስማቱን፤ ማየቱንና የክርስቶስን አካል መዳሰሱን ይናገራል። ዮሐንስ ክርስቶስ አካል እንዳለውና መንፈስ ብቻ እንዳልሆነ ይናገራል። ሌሎች ኖስቲኮች ደግሞ ክርስቶስ የተባለ መለኮታዊ መንፈስ ኢየሱስ ወደተባለው ሰው በጥምቀት እንደመጣ ይናገራሉ። ይህ መለኮታዊ መንፈስ ሰብአዊው ኢየሱስ ከመሞቱ በፊት እንደተለየው ይናገራሉ። ዮሐንስ ለዚህም ምላሽ ሲሰጥ፤ ፍጹም ሰውና ፍጹም አምላክ የነበረው አንዱ ክርስቶስ በመስቀል ላይ እንደ ሞተ ያስረዳል (1ኛ ዮሐ. 5:6)። ዮሐንስ እውነተኛ አማኝ ሰብአዊው ኢየሱስ እና መለኮታዊው ክርስቶስ አንድ መሆኑን ማመን እንዳለበት ያስረዳል (1ኛ ዮሐ. 2:22-23፤ 4:2-3)። አሁንም ሌሎች ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅና ከእግዚአብሔር ጋር እኩል የሆነ አምላክ መሆኑን ለማመን ተቸግረው ነበር። እርሱ አነስ ያለ መንፈሳዊ ፍጥረት እንደሆነ አስተምረዋል (1ኛ ዮሐ. 2:22-23፤ 4:15)። ዮሐንስ ኢየሱስ ፍጹም አምላክና ከዚህም የተነሣ በአካል ከእግዚአብሔር አብ ጋር እኩል እንደሆነ ያስረዳል።

ለ) ስለ ኃጢአት የተሰጠ የተሳሳተ ትምህርት፡- ከኖስቲኮች አንደኛው ቡድን አስፈላጊው ነገር የሰው መንፈስ ብቻ እንደሆነ ያስተምር ነበር። ለእነዚህ ቡድኖች የሰው ሥጋ ክፉ ነበር። ሥጋ ሟች ስለሆነ በሥጋ ላይ የተፈጸመ ነገር የሰውን መንፈስ አይነካም ሊሉ ያስተምራሉ። በመሆኑም፤ ክርስቲያኖች የፈለጉትን ኃጢአት ሊሠሩና በራሳቸው ላይ ጉዳት እንደ ፈጸሙ ሳይቆጥሩ ሊኖሩ ይችሉ ነበር። ዮሐንስ ለዚህ አመለካከት በሰጠው

ምላሽ፡ በእምነት ከእግዚአብሔር የተወለዱ አማኞች ከተለመደ የኃጢአት አኗኗር ወጥተው የቅድስናን ሕይወት እንደሚመሩ ያስገነዝባል (1ኛ ዮሐ. 1:5-7፤ 3:8-10)። ሌሎች ደግሞ ክርስቲያኖች ከስደት በኋላ ሙሉ በሙሉ ከኃጢአት ሊነጹ እንደሚችሉ ያስተምሩ ነበር። ዮሐንስ ለዚህ በሰጠው ምላሽ፡ የእግዚአብሔር ልጆች ብንሆንም እንኳን የኃጢአት ባህሪ ስላለብን በኃጢአት ልንወድቅ እንደምንችል ይናገራል (1ኛ ዮሐ. 1:8-10)። ክርስቶስ ቀድሞውኑ የኃጢአትን ዋጋ በመስቀል ላይ ስለከፈለ፡ ልናደርግ የሚገባን ነገር ቢኖር ኃጢአታችንን ተናዘን ወደ እግዚአብሔር ኅብረት መመለስ ነው።

ለዚህ የመናፍቅነት አስተሳሰብ ዮሐንስ በሰጠው ምላሽ፡ የእውነተኛ አማኞች ሦስት ባሕርያት እንዳሉና እነዚህም እነርሱን ከሐሰተኛ አማኞች ለይተን እንድናውቃቸው እንደሚያስችሉ ይናገራሉ። እነዚህም፡ ሀ) የተቀደሰ አኗኗር፡ ለ) ለሰዎችና ለእግዚአብሔር ያለ ፍቅርና ሐ) ትክክለኛ እምነታቸው፡ ይህ እምነት በተለይ ኢየሱስ ክርስቶስን የሚመለከት ነው።

ዮሐንስ ከእግዚአብሔር እና ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር የሚደረግ ኅብረት በእውነት ላይ የተመሠረተ መሆኑን ያስረዳል። ክርስትና በባህሪው ሁሉን አቀፍ ባለመሆኑ፡ በዓለም ላይ ያሉት ሰዎች በሁለት ዐበይት ክፍሎች ይከፈላሉ። ስለ እግዚአብሔርና ኢየሱስ ክርስቶስ እውነቱንና የሚያውቁ፡ ከእግዚአብሔር የተወለዱና እግዚአብሔርን በመታዘዝ የሚመላለሱና የቅድስና፡ የጽድቅና የፍቅር ባህሪውን የሚያንጸባርቁ ሰዎች ብቻ ደኅንነትን ያገኛሉ። የእግዚአብሔር ልጆች ያልሆኑት ግን ደኅንነትን አያገኙም። ይህ በዛሬው ዓለም ውስጥ ወሳኝ እውነት ነው። ሰዎች ሀ) ከሌላ ሃይማኖት ተከታዮች፡ ለ) በክርስትና ሃይማኖት ውስጥ ከሚገኙ ኑፋቂዎችና ሐ) መጽሐፍ ቅዱስ የሚናገረውን በአእምሮአቸው እያመኑ ተግባራዊ ከሚያደርጉት ሰዎች ጋር በመቻቻል አብረው ለመኖር ይፈልጋሉ። እንዲህ ዓይነቶቹ ሰዎች፡ «እንዴት አልዳኑም፡ ማለት ይቻላል? ይሄ ሃይማኖታዊ አምባገነናዊነት አይመስልምን? ይህ ሃይማኖታዊ ትዕቢት አይደለምን?» ሊሉ ይጠይቃሉ። ዮሐንስና ሌሎችም የአዲስ ኪዳን ጸሐፊዎች ክርስትና የተለየ ሃይማኖት መሆኑን ይናገራሉ። እኛ የእግዚአብሔር እውነት አለን ሌሎች ሃይማኖቶች ግን ሰውን የሚያድን እውነት የላቸውም። ሰውን የሚያድነው ሃይማኖታዊ ቅንኦት ሳይሆን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን ነው። በሌላ ሃይማኖት ተከታዮች ላይ የትዕቢት ስሜት ሊሰማን አይገባም። ሰዎች ወደ ክርስቶስ እንዲመጡ ልናስገድዳቸውም አይገባም። ነገር ግን ክርስቶስ መንገድ፡ እውነትና ሕይወት መሆኑን በእርጋታ ልናብራራላቸው ይገባል (ዮሐ. 14:6)። ጴጥሮስ እንዳለው «እንድንበት ዘንድ የሚገባ፡ ለሰዎች፡ ከሰማይ በታች የተሰጠ ሌላ ስም የለም።» (ዮሐዋ. 4:12)። እኛ ትክክል የሆነውና እነርሱ የተላላቱት ታላላቆች ወይም ከእነርሱ የተሻለ እውቀት ያለን ሰዎች በመሆናችን አይደለም። እግዚአብሔር ብቸኛውን የደኅንነት መንገድ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጠቅሶታል። እኛም በክርስቶስ ኢየሱስ በማመናችን ይህንኑ እውነት እናውጃለን።

13ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የሌሎችን ሃይማኖቶች ተከታዮች ወይም ክርስቲያናዊ ኑፋቂዎች ምንም እንዳይደሉ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት እንደሚያገኙ አድርገህ

እንድታስብ የሚገፋፋህ ጫናዎች የደረሱት እንዴት ነው? ለ) ይህ ትምህርት አደገኛ የሚሆነው ለምንድን ነው? ሐ) ለክርቲያኖች እውነተኛውንና እውነት ያልሆነውን ትምህርት ለይቶ ማወቅ፤ እንዲሁም ከሌሎች ሃይማኖቶችና የነፋቄ ተከታዮች ጋር ግንኙነት የሚያደርጉበትን ሁኔታ ማወቅ ጠቃሚ የሚሆነው ለምንድን ነው?

ለድስተኛ ዓላማ፡ ዮሐንስ ከሐሰተኛ ትምህርቶች በተጨማሪ የውሸት እውነትንም ይቃወማል። ዮሐንስ የአንድ ሰው እምነት እውነተኛነት በቀዳሚነት የሚታወቀው ግለሰቡ በሚያውቀው እውነት ሳይሆን፤ ሕይወቱን በሚመራበት መንገድ መሆኑን ያሳያል። እግዚአብሔር ቅዱስ (ብርሃን) እንደሆነ እናውቃለን። ይህ እውነት ግን በቅድስና (ብብርሃን) በመመላለሳችንና የእግዚአብሔርን ትእዛዛት በመቀበላችን በይፋ ሊታወቅ ይገባል። እግዚአብሔር ጻድቅ እንደሆነ እናውቃለን። ነገር ግን ይህ እውቀታችን ጠቃሚ የሚሆነው በጽድቅ ወደምንኖርበት ደረጃ ካደረሰን ብቻ ነው። እግዚአብሔር ፍቅር እንደሆነ እናውቃለን። ነገር ግን ለእግዚአብሔር ያለን ፍቅር የሚፈተነው እርስ በርሳችን በመዋደዳችን ነው።

14ኛ ጥያቄ፡- ለአማኞች በ1ኛ ዮሐንስ ውስጥ የቀረቡትን እውነቶች ማወቅ አስፈላጊ የሚሆነው ለምንድን ነው?

የ1ኛ ዮሐንስ ልዩ ባሕርያት

1. ዮሐንስ ክርስቲያኖችን «ልጆቼ ሆይ» እያለ ይጠራል። በእድሜ መግፋቱንና አብዛኞቹ አማኞች ከእርሱ ታናናሾች የነበሩ መሆናቸውን ያሳያል። ይህ በተጨማሪም፡ ዮሐንስ አማኞቹን በቅርብ እንደሚያውቃቸው ያሳያል።

2. እንደ ዮሐንስ ወንጌል ሁሉ፤ የ1ኛ ዮሐንስ ጸሐፊ እውነትን በተቃራኒ አሳቦች ይገልጻል። በመሆኑም እንደ ጨለማና ብርሃን (1ኛ ዮሐ. 1፡5-7)፤ ሕይወትና ሞት (1ኛ ዮሐ. 3፡14-15)፤ እውነትና ውሸት (1ኛ ዮሐ. 2፡21)፤ ፍቅርና ጥላቻ (1ኛ ዮሐ. 4፡19-21) የመሳሰሉትን ቃላት ይጠቀማል።

3. ዮሐንስ የፍቅር ሐዋርያ በመባል ይጠራል። በዚህች አጭር መልእክት ውስጥ «ፍቅር» የሚለው ቃል 25 ጊዜ ተጠቅሷል።

4. ዮሐንስ በመጨረሻው ዘመን ለሚገለጠው ገዢ የወል ስም ይሰጠዋል። ዮሐንስ ይሄንን ገዢ «የክርስቶስ ተቃዋሚው» ሲል ይጠራል። ይህም ሐሰተኛው መሢሕ በሁሉም ነገር የክርስቶስ ተቃዋሚ (ተቃራኒ) እንደሚሆን ያመለክታል (1ኛ ዮሐ. 2፡18)። እንዲሁም ዮሐንስ ውሸትን የሚያስተምሩ ሰዎች ሁሉ በዚሁ የመጨረሻው ዘመን ገዢ መንፈስ የሚሠሩ መሆናቸው፤ የክርስቶስ ተቃዋሚዎች መሆናቸውን ይገልጻል።

5. ዮሐንስ «ማወቅ» የሚለውን ቃል ከ40 ጊዜያት በላይ ደጋግሞ ጠቅሷል። ይህም ዮሐንስ መልእክቱን ከጻፈባቸው ዐበይት ምክንያቶች አንዱ ክርስቲያኖች እውነትን እንዲያውቁና በእግዚአብሔር የተሰፉ ቃሎች ላይ ተመሥርተው በልበ ሙሉነት እንዲመላለሱ ለማገዝ መሆኑን ያሳያል።

የ1ኛ ዮሐንስ መዋቅር

በአንዳንድ በኩል የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ግልጽ ምክንያታዊ መዋቅርን የተከተለ አይደለም። ዮሐንስ ከአንድ ጉዳይ ወደ ሌላው፥ ከዚያም ወደ አንዳንድ ጉዳዮች እንደገና እየተመለሰ አጽንኦት የሚሰጥ ይመስላል። አንዳንድ ምሁራን ይህ መልእክት በሦስት ክፍሎች እንደ ተከፈለ ይናገራሉ።

1. ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረትን ለማድረግ እንዴት በብርሃን መመላለስ እንደሚቻል (1ኛ ዮሐ. 1:1-2:17)። ደራሲው ከመግቢያው ቀጥሎ ከእግዚአብሔር አብና ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ኅብረት እንዲኖረን ኃጢአታችንን መናዘዝ እንዳለብን ያስረዳል። ይሄም ኃጢአታችን ክርስቶስ በመስቀል ላይ ባፈሰሰው ደም እንደ ተሸፈነ ያስረዳል። ከዚያም የእግዚአብሔርን ትእዛዛት በመከተል መመላለስ ይኖርብናል። በተለይም እርስ በርሳችን ከመጠላላት ይልቅ መዋደድ ይኖርብናል። በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ያለውን እውነት ማመን አለብን። እንዲሁም፥ የዓለም ክፉ የአኗኗር ዘይቤ ሕይወታችንን እንዳይበክል መጠንቀቅ ይኖርብናል

2. በሐሰተኛ ትምህርቶች መካከል እንዴት መኖር እንደሚቻል (1ኛ ዮሐ. 2:18-3:24)። ዮሐንስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ክፍፍል የሚመጣው ከሐሰት ትምህርት መስፋፋት ሳቢያ እንደሆነ በመግለጽ፥ ክርስቲያኖች ለዚህ ሁኔታ ምን ዓይነት ምላሽ ሊሰጡ እንደሚገባ ያስጠነቅቃል። የክርስቶስ ተቃዋሚዎች እኛን ወደ ተሳሳተ አቅጣጫ ለመምራት በትጋት እየሠሩ መሆናቸውን ይነግረናል። ስለሆነም፥ ከመጀመሪያው የሰማናቸውን እውነቶች በጥንቃቄ መያዝ ይኖርብናል። እንዲሁም የተቀደሰ ሕይወት በመምራት ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት መጠበቅ አለብን። እርስ በርሳችን በመዋደድ ክርስቲያናዊ ሕይወትን ማጠናከር አለብን።

3. ሐሰተኛና እውነተኛ አስተማሪዎችን እንዴት መለየት እንደሚቻል (1ኛ ዮሐ. 4:1-5:1-21)። ዮሐንስ ክርስቲያኖች የመጣውን ትምህርት ሁሉ ከእግዚአብሔር እንደሆነ በማሰብ እንዳይቀበሉና ነገር ግን መናፍስትን እንዲመረምሩ በማዘዝ፥ አማኞች አንድ ትምህርት ከእግዚአብሔር መሆን አለመሆኑን ለመፈተን የሚጠቀሙባቸውን ሦስት መፈተኞች ይሰጣል። እነዚህም ሦስት ዐበይት መፈተኞች፥ ሀ) ትክክለኛ እምነት። የዮሐንስ መልእክት ክርስቶስ በሥጋ የተገለጠ አምላክ በመሆኑ ላይ ያተኩራል። ለ) የእግዚአብሔር ቃል በሚያዘው መሠረት በጽድቅ መኖር ነው፤ ሐ) ከጥላቻና ከፍፍል ይልቅ የእግዚአብሔርን ሕዝብ መውደድ።

የ1ኛ ዮሐንስ አስተዋጽኦ

1. ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ለማድረግ በብርሃን መመላለስ (1ኛ ዮሐ. 1:1-2:17)።

ሀ. መግቢያ፡ ከእግዚአብሔር ጋር የሚደረግ ኅብረት ሐዋርያት ባስተማሩት እውነት ላይ የተመሠረተ ነው። እነዚህም ሐዋርያት ኢየሱስ ሰው ሆኖ በሥጋ የተገለጠ አምላክ መሆኑን በዓይናቸው አይተዋል (1ኛ ዮሐ. 1:1-4)።

ለ. ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ማድረግ ማለት የኃጢአትን ይቅርታ አግኝተን በቅድስናና በታዛዥነት መመላለስ ማለት ነው (1ኛ ዮሐ. 1:5-2:6)።

ሐ. ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ለማድረግ ሌሎች አማኞችን መውደድ ይኖርብናል (1ኛ ዮሐ. 2:7-14)።

መ) ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ማድረግ ማለት የዓለምን የአኗኗር ዘይቤ አለመውደድ ማለት ነው (1ኛ ዮሐ. 2:15-17)

2. በሐሰተኛ ትምህርቶች መካከል እንዴት መኖር እንደሚገባ (1ኛ ዮሐ. 2:18-3:24)።

ሀ) የእግዚአብሔር ልጆች የሰይጣንን ውሸቶች ከማመን ይልቅ እውነትን አጥብቀው መያዝ አለባቸው (1ኛ ዮሐ. 2:18-27)።

ለ) የእግዚአብሔር ልጆች ተስፋችንን በክርስቶስ ዳግም ምጽአት ላይ ማኖር አለብን። ይህም የጽድቅን ኑሮ እንድንኖር ይረዳናል (1ኛ ዮሐ. 2:28-3:10)።

ሐ) የእግዚአብሔር ልጆች እርስ በርሳቸው በመዋደድ አንድነትን መጠበቅ አለባቸው (1ኛ ዮሐ. 3:11-24)።

3. ሐሰተኛና እውነተኛ ትምህርትን፣ እንዲሁም አማኞችን እንዴት መለየት እንደሚቻል (1ኛ ዮሐ. 4:1-5:21)

ሀ) እውነተኛ አስተማሪዎችና አማኞች በተለይም ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚይዙት አስተምህሮ ትክክለኛ ነው (1ኛ ዮሐ. 4:1-8)።

ለ) እውነተኛ አስተማሪዎችና አማኞች ሌሎች አማኞችን በመውደድ ለእግዚአብሔር ያላቸውን ፍቅር ይገልጻሉ (1ኛ ዮሐ. 4:7-21)።

ሐ. እውነተኛ አስተማሪዎችና አማኞች በክርስቶስ ኢየሱስ ላይ ትክክለኛ እምነት ሲኖራቸው፣ ከእርሱ ጋር ያላቸው ግንኙነትም የተስተካከለ ነው (1ኛ ዮሐ. 5:1-12)።

መ) እውነተኛ አስተማሪዎችና አማኞች የእግዚአብሔር ልጆች መሆናቸውን ያውቃሉ። ይህንንም በተቀደሰ አኗኗር ያሳያሉ (1ኛ ዮሐ. 5:13-21)።

ሦስተኛ ቀን

1ኛ ዮሐንስ 1:1-2:17

አንድ ቀን ግርማዊ ወደ ዩኒቨርሲቲ ካፌቴሪያ ሲሄድ ሦስት ተማሪዎች በሃይማኖት ጉዳይ ላይ ይከራከሩ ነበር። ከሦስቱ ልጆች አንዱ ሙስሊም፣ ሌላኛው የአዲሱ ትውልድ (New Age) እምነት ተከታይ፣ ሦስተኛው ደግሞ የጂሆቫ እምነት ተከታይ ነበር። ግርማዊ ደግሞ የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያን አባል ነበር። እያንዳንዳቸው ስለ እምነታቸው ገለጻ አደረጉ። ከዚያም በአራቱም ሃይማኖቶች ውስጥ ስላሉት ጥሩ ጥሩ ነገሮች ተወያዩ። በውይይታቸው መጨረሻ ላይ በአራቱ ሃይማኖቶች ውስጥ አንድ አንድ ጥሩ ነገሮች እንዳሉ ተስማሙ። በውይይቱ፣ መጨረሻ ላይ ግርማዊ ከካፌቴሪያው ወጥቶ ሲሄድ ብዙ ጥያቄዎች አእምሮውን አጨናነቁት። «በሁሉም

ሃይማኖቶች ውስጥ መልካም ነገሮች ካሉ፤ ሁሉም ሃይማኖት ወደ እግዚአብሔር የሚያደርሱን ትክክለኛ ሃይማኖት ነው ማለት ይቻላል? ወደ እግዚአብሔር የሚያደርሱ ብዙ መንገዶች አሉ? ወይስ ሰው የሚድነው በክርስቶስ ኢየሱስ ብቻ ነው? እግዚአብሔር የሚያሳስበው አንድ ሰው እርሱን ለማወቅ እና መልካም ሕይወት ለመኖር መቅናቱ ብቻ ነው? ወይስ ለእግዚአብሔር እውነት ወሳኝ ጉዳይ ነው?» ሲል አስላሰለ።

15ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የግርማዊን ጥያቄዎች እንዴት ትመልሳለህ? ለ) እግዚአብሔር ከእውነት በላይ ሃይማኖታዊ ቅናትን ይፈልጋል? ወይስ ትክክለኛ እምነትን? ሐ) አንድ ሰው ደኅንነት የሚያገኘው ክርስቶስን በማመን ብቻ እንደሆነ ከተናገረ፤ ይህ ትዕቢትን አያሳይምን? መልስህን አብራራ። መ) እውነትን ማወቅና ማመን አስፈላጊ ነው የምንል ከሆነ፤ ብዙ ክርስቲያኖች ስለ አንድ ነገር እውነተኛነት ብዙም የማይጨነቁት ለምንድን ነው? ሠ) ከሰዎች አስተሳሰብ ይልቅ ፍጹሟዊ እውነትን የምናውቅበት ብቸኛው ምንጭ ምንድን ነው?

መጽሐፍ ቅዱስ እውነት ለእግዚአብሔር አስፈላጊ መሆኑን በግልጽ ይናገራል። ለዚህም ነው እግዚአብሔር እውነትን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የገለጠው። ይህም የእርሱ የሆነው እውነት ነው። የእግዚአብሔርን ማንነት፣ ባህሪውን እና ከእርሱ ጋር ኅብረት ለመፍጠር ከሚፈልጉት ሰዎች ምን እንደሚፈልግ በትክክል የምናውቀው ከመጽሐፍ ቅዱስ ብቻ ነው። ስለ ክርስቶስ እና በእርሱ መንገድ ስለሚገኘው የደኅንነት መንገድ ማወቃችን ወሳኝ ነው። ምክንያቱም ክርስቶስ እንዳለው ወደ እግዚአብሔር የሚያደርስ አንድ ጠባብ መንገድ እርሱ ብቻ ነው። ሌሎች ሰፋፊ መንገዶች ሁሉ ወደ ዘላለማዊ ሞት የሚወስዱ ናቸው (ማቴ. 7:13-14)። ስለሆነም፣ አንድም መጽሐፍ ቅዱስ ውሸት ነው ብለን ማመን አለብን፤ አለዚያም የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት ተቀብለን ወደ እግዚአብሔር የሚያደርሱን አንድ የደኅንነት መንገድ ብቻ እንዳለ መቀበል አለብን። ስለሆነም ዋናው ነገር የእኛ አሳብ አይደለም። በመሆኑም ደኅንነት የሚገኘው በክርስቶስ ነው የሚለው አሳብ ከእኛ የፈለቀ አይደለም። ይህም በመሆኑ ትዕቢትን አያመለክትም። እግዚአብሔር አንድ ብቸኛ የደኅንነት መንገድ እንዳለ ገልጾአል። እኛም ይህንኑ የእግዚአብሔርን ቃል እንደ ገደል ማሟቶ እንደግማለን።

የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት እውነት ወሳኝ መሆኑን አበክሮ ይገልጻል። ዮሐንስ የሃይማኖት ቅናት ወይንም ስለ ክርስቶስ ደብዛዛ ግንዛቤ መያዙ በቂ አይደለም ይላል። ክርስቲያኖች ስለ እውነት ጥርት ያለ መረዳት ሊኖረን ይገባል። እውነትን ከሚያውቁት ሰዎች ጋር በፍቅር እና በትሕትና አብረን ልንኖር ቢገባንም፤ በመጽሐፍ ቅዱስ የተገለጸ አንድ እውነት ብቻ እንዳለ መግለጽ ይኖርብናል። ይህ አመለካከት ዛሬ በዓለም ውስጥ ሰፊ ተቀባይነት ያለው አይደለም። ክርስቲያኖችን ጨምሮ ደኅንነት የሚገኘው በክርስቶስ ብቻ መሆኑን የማይቀበሉ ብዙ ሰዎች አሉ። ሰዎች እንደ «ኢየሱስ ብቻ» ተከታዮች በሥላሴ ባያምኑም ችግር አለው? ክርስቶስ ነቢይ እንጂ እምላክ አልነበረም ቢሉስ? ደኅንነት የሚገኘው በመልካም ተግባርና እግዚአብሔርን የሚያስደስት ሥራ በመሥራት ነው የሚሉትስ ወገኖች? አንዳንዶች

ደኅንነትን የሚያገኙት በልሳኖች የሚናገሩት አማኞች ብቻ ናቸው ብለው ቢያስተምሩ ችግር አለው? ምንም እንኳን ብዙ ክርስቲያኖች ስለ እነዚህ ጉዳዮች ደንታ ባይኖራቸውም፤ ይህ ለእግዚአብሔር አስፈላጊ መሆኑን በ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ውስጥ እንመለከታለን። እውነት አስፈላጊ ነው ፍቅርና መቀባባል ከእውነት ጋር መዋሃድ አለባቸው። እግዚአብሔርን ማስደሰት የሚቻለው ይህ ሲሆን ብቻ ነው (ኤፌ. 4:15)።

16ኛ ጥያቄ፡- 1ኛ ዮሐ. 1:1-2:17 አንብብ። ሀ) ዮሐንስ መልእክቱን ለመጻፍ የተነሣባቸውን ምክንያቶች ዘርዝር። ለ) ዮሐንስ እውነተኛ አማኞች ሊያምኗቸው ይገባል ያላቸውን ነገሮች ዘርዝር። ሐ) ዮሐንስ አማኞች የእግዚአብሔር ልጆች ከሆኑ ሊያደርጓቸው ይገባል የሚላቸውን ነገሮች ዘርዝር።

ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ይኖረን ዘንድ እንዴት በብርሃን መመላለስ እንዳለብን (1ኛ ዮሐ. 1:1-2:17)

እግዚአብሔር መጀመሪያ ሰውን ሲፈጥር ቀዳሚ ዓላማው ኅብረት ማድረግ ነበር። እግዚአብሔር ከእንስሳት በተለየ ሁኔታ ሰውን በምሳሌው ፈጥሮታል። ከመጀመሪያ ጀምሮ እግዚአብሔር ከአዳም እና ሔዋን ጋር በመደበኛነት ኅብረት ያደርግ ነበር። (ዘፍጥ. 3:8-9)። የሰው ልጆች ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት በሚያደርጉበት ጊዜ እጅግ የላቀ እርካታ ያገኙ ነበር። አዳምና ሔዋን ኃጢአት በሠሩ ጊዜ ይሄ ሁሉ ተለወጠ። በእግዚአብሔር እና በሰው መካከል ክፍተት ተፈጠረ። መጀመሪያ በእንስሳት መሥዋዕቶች፤ የኋላ ኋላም ክርስቶስ የኃጢአትን ዋጋ ለመክፈል በመስቀል ላይ በመዋቱ ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት የምናደርግበት መንገድ እንደገና ተከፈተ። ሐዋርያው ዮሐንስ ከእግዚአብሔር ጋር እንዴት ኅብረታችንን ጠብቀን ልንኖር እንደምንችል በመግለጽ መልእክቱን ይጀምራል። በሕይወት ውስጥ እውነተኛ ደስታ ሊገኝ የሚችለው ከእግዚአብሔር ጋር እያደገ የሚሄድ ውበት ሲኖረን ነው።

1. መግቢያ፡- ከእግዚአብሔር ጋር የሚደረገው ኅብረት በእውነት ላይ የተመሠረተ ነው፤ ይህም እውነት ክርስቶስ በሥጋ የተገለጠ አምላክ መሆኑን የተመለከቱት የዓይን ምስክሮቹ ሐዋርያት ያስተማሩት ነው (1ኛ ዮሐ. 1:1-4)።

ከክርስትና እምነት መሠረታዊ እውነቶች አንዱ እግዚአብሔር ሰው መሆኑ ነው። ዘላለማዊ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነው ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም መጥቶ ተወልዶአል፤ ኖሮአል፤ ሞቶአል፤ ከሙታንም ተነሥቶ ወደ ሰማይ አርጓል። በዚህ ዓለም ላይ ሲመላለስ ከመኖሩም በላይ ለኃጢአታችን ሞቷል፤ ከሞትም ተነሥቶ ወደ መንግሥተ ሰማያት አርጓል። እግዚአብሔር ለኃጢአታችን መፍትሔ የሰጠው በዚህ መንገድ ነበር። ፍጹማዊ መሥዋዕት ሲቀርብ የሚችለው በዚህ መንገድ ብቻ ነበር። በዚህ ዓይነት የእግዚአብሔርን ኃይል የተላበሰ እና ዳሩ ግን ችግሮቻችንን የሚረዳ፤ በሎም ከሰማይ ለእኛ የሚማልድ ዘላለማዊ ሊቀ ካህናት ሊኖረን ችሏል። የዮሐንስ ልብ ለዚህ ታላቅ ምሥጢር ሊከፈት እንመለከታለን። እግዚአብሔር ለሰው ልጆች የገለጸው ፍቅር ምንኛ ታላቅ ነው። ነገር ግን ይህ መሠረታዊ እውነት

በሐሰተኛ አስተማሪዎች ሲጠቃ ተመለከተ። አንዳንዶች ክርስቶስ አምላክ መሆኑን ሲጠራጠሩ፤ ሌሎች ደግሞ ሰው መሆኑን ይጠራጠሩ ነበር። ስለሆነም ዮሐንስ በመግቢያው ላይ ሰላምታ ከማቅረብ ይልቅ ሥነ መለኮታዊ እውነትን ይነግረናል። በዚህም ክርስቶስ በሥጋ የተገለጠ አምላክ መሆኑንና ይህንን መረዳት ለአማኞች ለምን እንደሚያስፈልግ ተናግሯል። ለእግዚአብሔር እውነት ወላኝ ነው። ምክንያቱም ይህ ዘላለማዊ ሕይወትና ዕጣ ፈንታቸው የዛሬ አኗኗራቸውን ይወስነዋል። ዮሐንስ ትኩረት ከሰጠባቸው ነገሮች መካከል የሚከተሉት ይገኙባቸዋል፡-

ሀ. ክርስቶስ ከመጀመሪያው የነበረ አምላክ ነው። ይህም ዘላለማዊነቱን ያመለክታል። እርሱ የሕይወት ቃል ነው። እግዚአብሔር እውነትን ለሰዎች ያስተላለፈበት ምንጭ ነው። እርሱ ዘላለማዊ ሕይወት ነው። እንዲሁም ክርስቶስ ከአብ ጋር እኩል እና ነገር ግን የተለየ ነው።

ለ) ክርስቶስ ፍጹም ሰው ነው። ዮሐንስ የክርስቶስን ንግግር እርሱ ራሱ እንደ ሰማ፤ በዓይኑ እንዳየው እና በእጁ እንደ ዳሰሰው ይናገራል። ክርስቶስ መንፈስ አልነበረም። ወይም ደግሞ ክርስቶስ የምናብ ውጤት አልነበረም። ክርስቶስ በታሪክ ውስጥ የነበረ የታሪክ ሰው መሆኑን ያስመሰክራል። ዮሐንስ ክርስቶስን ያየው ሲሆን፤ ምናልባትም ከሞት የተነሣውን ጌታ ከተመለከቱት እና በሕይወት ካሉት የመጨረሻዎች ሰዎች ዮሐንስ አንዱ ሳይሆን አይቀርም። በዚህ ጊዜ ሌሎች ደቀ መዛሙርት ሁሉ ሞተው ነበር።

ሐ) ይህ አምላክ ሰው የመሆኑ ሁኔታ የሁለት ዓይነት እውነት መሠረት ነው። በመጀመሪያ፤ እንደ ክርስቶስ አካል ለሚኖረን ኅብረት መሠረት ነው። ዮሐንስ ክርስቶስ አምላክና ሰው መሆኑን የሚያምኑ አማኞች ከእርሱና ከሌሎች አማኞች ጋር ኅብረት ሊያደርጉ እንደሚችሉ ይናገራል። ዮሐንስ ይህን ሊል ክርስቶስ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው እንደሆነ የማያምኑ ሰዎች የእግዚአብሔር ቤተሰብ አባል አለመሆናቸውን እና ከዚህም የተነሣ የአማኞችን አምላክ ኅብረት እያደረጉ ደስ ሊሰኙ እንደማይችሉ ማሳየቱ ነው። ሁለተኛ፤ ይህ ከእግዚአብሔር አብና ወልድ ጋር ኅብረት ለመፍጠር መሠረት ይሆናል። አሁንም ክርስትና ልዩ ሃይማኖት ያለመሆኑን እንመለከታለን። አንድ ሰው ከእግዚአብሔር አብና ወልድ ጋር ኅብረት ሊያደርግ የሚችለው ስለ ክርስቶስ ትክክለኛ እውቀት ካለውና የኃጢአትን ዋጋ ለመክፈል ክርስቶስ በመስቀል ላይ እንደ ሞተ በግሉ ሲያምን ብቻ ነው። ዮሐንስ እውነትን ስናውቅ እና ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ግንኙነት ግልጽ፤ እንዲሁም በእውነት ላይ የተመሠረተ ሲሆን፤ በፍጹም ደስታ እንደምናገኝ ያስረዳል።

17ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ ክፍል አማኞች የመጽሐፍ ቅዱስን እውነቶች በትክክል መረዳታቸው ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ያሳያል። ይህንን አሳብ አብራራ። ለ) ይህ ክፍል ዋናው አምልኮችን ወይም ቅናታችን እንጂ እውነት አይደለም ለሚሉ ወገኖች ምን ዓይነት ማስጠንቀቂያ ይሰጣል? ሐ) ይህ ክፍል ሁሉም ሃይማኖቶች ወደ እግዚአብሔር ያመጣሉ የሚለውን አሳብ እንዴት ፋርሽ እንደሚያደርግ ግለጽ።

2. ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ማድረግ ማለት የኃጢአትን ይቅርታ አግኝተን በቅድስና እና በታዛዥነት መመላለስ ማለት ነው (1ኛ ዮሐ. 1:5-2:6)።

የተሳሳት ግንዛቤ በአማኞች ላይ ተጽዕኖ ከሚያሳድርባቸው መንገዶች አንዱ ወደ ተሳሳቱ ተግባራት መምራት ነው። ከቀድሞዎቹ አማኞች አንዳንዶቹ የሰው ሥጋ ክፉ እንደሆነና መንፈስ ብቻ የተቀደሰ መሆኑን የሚያመለክት ሐሰተኛ ትምህርት ይሰሙ ነበር። ይህም በትክክለኛ መንገድ እግዚአብሔርን እስካመለከነውና ለመንፈሳችን ጥንቃቄ እስካደረግን ድረስ፤ በሥጋችን የምንሠራው አሳሳቢ አይደለም ወደሚለው አመለካከት መራቸው። ዮሐንስ ግን በመንፈሳችን ከእግዚአብሔር ጋር የምናደርገው ኅብረት በትክክለኛ እውቀትና ተግባራት ላይ የተመሠረተ መሆኑን ይገልጻል። ስለሆነም ዮሐንስ ለአማኞቹ የምንኖርበት ሁኔታ በልባችን ውስጥ ያለውን እውነት ምንነት ያረጋግጣል ይላቸዋል።

ሀ) ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት የሚያደርጉ ሰዎች በብርሃን ወይም በቅድስና መመላለስ ይኖርባቸዋል። ቅድስና ከእግዚአብሔር ቀዳማይ ባሕርያት አንዱ ነው። እግዚአብሔርን የሚከተሉትና ከእርሱ ጋር ግንኙነት ለማድረግ የሚፈልጉ ሰዎች ለቅድስና ራሳቸውን ማዘጋጀት ይኖርባቸዋል። በእውነትና በቅድስና ብርሃን ለመኖር በምንፈልግበት ጊዜ በኃጢአት ብንወድቅ የክርስቶስ ኢየሱስ ደም ከኃጢአት ሁሉ ያነጻናል።

ለ) እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ኅብረት ለማድረግ ፍጹማን እንድንሆን አይጠበቅብንም። እንዲያውም፤ ፍጹምና ኃጢአት የለሽ መሆኑን የሚናገር ሰው ውሸተኛ መሆኑን እንገነዘባለን። የእግዚአብሔርም ቃል በእንዲህ ዓይነቱ ሰው ሕይወት ውስጥ አይሠራም። ኃጢአት አድርገን በእግዚአብሔርና በእኛ መካከል ያለው ኅብረት በሚበላሽበት ወቅት ምን ማድረግ ይኖርብናል? በኃጢአታችን ምክንያት የተበላሸውን ግንኙነት እንዴት መጠገን ይቻላል? መጀመሪያ ለእግዚአብሔር፤ ቀጥሎም ለበደልነው ሰው ኃጢአታችንን በመናዘዝ ከእግዚአብሔር ጋር ወደ ነበረን ኅብረት ልንመለስ እንችላለን። በበደልነውን ሰው ይቅርታ የምንጠይቀው ኃጢአታችን ሌላውን ሰው የሚያካትት ከሆነ ነው። እግዚአብሔር ኃጢአታችንን በክርስቶስ ደም ተሸፍኖ ስለሚመለከትና ይቅር ስለሚለን፤ ንስሐ መግባታችን ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ኅብረት ያድሰዋል። ዮሐንስ ይቅርታ እንደሚደረግልን ብቻ ሳይሆን፤ ኃጢአት በምንፈጽምበት ጊዜ ስለ እኛ በእግዚአብሔር ፊት የሚቆምና የሚማልድ ጠበቃ በሰማይ እንዳለን ይናገራል። ዮሐንስ «ጠበቃ» የሚለውን ቃል የወሰደው ከሕግ ሙያ ነው። አንድ ሰው ተከሰሶ ችሎት ፊት በሚቀርብበት ጊዜ ከወንጀሉ ነፃ መሆኑን የሚያረጋግጥለት ጠበቃ ይቀጥራል። በተመሳሳይ ሁኔታ፤ በእግዚአብሔር አብ ፊት በምንቆምበት ጊዜ (ሰይጣን በኃጢአታችን ሊከሰስን) ክርስቶስ በችሎቱ ፊት ቆሞ ንጹሕ ለመሆናችን ይከራከርልናል። ኃጢአት ሠርተን ሳለን እንዴት ንጹሐን ልንሆን እንችላለን? ንጹሐን የምንሆንበት ምክንያት ቀደም ሲል ክርስቶስ በመስቀል ላይ በመሞት ለወንጀላችን (ለኃጢአታችን) ከፍያ የፈጸመ በመሆኑ ነው። ስለሆነም ክርስቶስ አማኝ ኃጢአት አልፈጸመም

አይልም። ነገር ግን፡ «የኃጢአቱ ዋጋ ስለተከፈለ ሊቀጣ አይችልም። ስለሆነም ነፃ ነህ ተብሎ መሰናበት አለበት» ሲል ይከራከራል። (ማስታወሻ፡ ኃጢአትን በምንሠራበት ጊዜ ደኅንነታችንን አናጣም። ነገር ግን ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ኅብረት ይቋረጣል። ይህ አንድ ልጅ ወላጆቹን በማይታዘዝበት ጊዜ ከሚሆነው ሁኔታ ጋር ተመሳሳይ ነው። በመሆኑም ልጁ ባለመታዘዙ ምክንያት ልጅነቱን አያጣም። ነገር ግን ቀደም ሲል እንደ ነበረው ከወላጆቹ ጋር መልካም ግንኙነት ላይኖረው ይችላል።)

ሐ) ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ለማድረግና እውነተኛ የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን ለማረጋገጥ ኃጢአታችን መናዘዝ ብቻ ሳይሆን፤ እውነትን መታዘዝ አለብን። ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ግንኙነት የሚገለጸው ኃጢአት ባለመሥራታችን ብቻ አይደለም። ነገር ግን ለእግዚአብሔር ቃል በመታዘዝ የጽድቅን ኑሮ በመኖራችን ይገለጻል።

18ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ለአማኞች በተደጋጋሚ ኃጢአታቸውን በመናዘዝ ንጹሕ ሕይወት መምራት አስፈላጊ የሚሆነው ለምንድ ነው? ለ) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አብዛኞቹ ክርስቲያኖች ለኃጢአት ትኩረት በመስጠት በእግዚአብሔር ፊት ንጹሕ ሕይወት ለመኖር የሚሞክሩ ይመስላል? የራስህን ሕይወት መርምርና ያልተናዘዘክበት ኃጢአት ካለ ተመልከት። ከእግዚአብሔር ጋር ያለህ ኅብረት እንዲታደስ ኃጢአትህን ተናዘዝ። ሐ) ብዙውን ጊዜ ከእግዚአብሔር ጋር ስላለን ግንኙነት ስናስብ፤ ስለ ጽድቅ ሳይሆን ኃጢአትን ስላለመሥራት እናስባለን። እግዚአብሔር ለእርሱ በመታዘዝና በጽድቅ እንድንኖር የሚጠይቃቸውን የተለያዩ ነገሮች ዘርዝር። እነዚህ ነገሮች ለምን እንደሚያስፈልጉ ግለጽ።

3. ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ማድረግ ሌሎች አማኞችን መውደድን ይጠይቃል (1ኛ ዮሐ. 2፡7-14)።

የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን ከምናሳይባቸው መንገዶች አንዱ ከሌሎች አማኞች ጋር ያለን ግንኙነት ነው። በቤተሰብ ውስጥ የሁለት ልጆች መጣላት የተቀሩትን የቤተሰብ አባላት እንደሚነካ ሁሉ፤ በአማኞች መካከል የሚካሄድ ጸብ ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ግንኙነት ይጎዳዋል። ዮሐንስ በአማኞች መካከል ያለውን ግንኙነት «ፍቅር» በሚል ቃል ይገልጻል። ዮሐንስ ይህን ሲል ስለ ስሜታዊ ፍቅር መናገሩ ብቻ አይደለም፤ ወይም በአማኞች መካከል ሊኖር ስለሚገባ መልካም ስሜት ብቻ መናገሩ አይደለም። ይልቁንም ከፍቅር የሚመነጩትን ተግባራት ለማመልከት ይፈልጋል። እነዚህም ተግባራት በአሳብ ወይም በተግባር የተከናወኑትን በደሎች ይቅር ማለት ሊያካትቱ ይችላሉ። ወይም ደግሞ በችግር ውስጥ ያሉትን መርዳትን ሊያመለክቱ ይችላሉ። ዮሐንስ በዚህ መልእክት ውስጥ ወደዚሁ ማዕከላዊ ትምህርት ብዙ ጊዜ ደጋግሞ ይመለሳል።

እርስ በርሳችሁ ተዋደዱ የሚለው ትእዛዝ በአንድ በኩል በጣም ያረጀ ነው። ይህ ትእዛዝ ብሉይ ኪዳን ውስጥ ይገኛል (ዘሌዋ. 19፡18 አንብብ)። በተጨማሪም ይህ ትእዛዝ አዲስ የሆነው በብዙ መንገዶች ነው። በመጀመሪያ፤ የብሉይ ኪዳን የፍቅር ትእዛዝ የተመሠረተው በኅሰኝነት ላይ መሆኑ፤ ይህ እርስ በርስ ተዋደዱ የሚለው ትእዛዝ አዲስ ነው። አይሁዳውያን ወገኖቻቸውን እንዲወዱ ነበር የተጠየቁት። ነገር ግን አይሁዳውያን

ያልሆኑትን እንዲወዱ የታዘዙበት ስፍራ አልተጠቀሰም። አሁን ግን እግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ እንድንወድ አዘዘል (ማቴ. 22:39-40)። ሁለተኛ፡ በስፋቱም አዲስ ነው። ብሉይ ኪዳን አይሁዶች ድሆችን እንዲረዱ ሲያዛቸው፡-ወዘተ... ፤ ከሰዎች የሚጠበቀውን ነገር ይወስነዋል። በመጀመሪያ፡ የብሉይ ኪዳን ፍቅር በተለይም ለአይሁዶች መልካም ከሆኑት ሰዎች ጋር ግንኙነት ማድረግን ያበረታታል። አዲስ ኪዳን ግን በመሥዋዕትነት ፍቅር ላይ ያተኩራል። ይህም ለእኛ ጥሩዎች ያልሆኑትን (ጠላቶቻችን ጨምሮ) መውደድን ያካትታል (ማቴ. 5:43-47)። የአዲስ ኪዳን ፍቅር ሕይወታችንን ሳይቀር ለሌላ ሰው ፍቅር በመሥዋዕትነት እንድናቀርብ ይጠይቀናል (1ኛ ዮሐ. 3:16)።

የሐንስ አንድ ሰው የክርስቶስ ተከታይ ነኝ እያለና ከእግዚአብሔር አብ ጋር መልካም ጎብረት እንዳለው እየተናገረ ዳሩ ግን ፍቅርን ሳይሆን ጥላቻን የሚያሳይ ከሆነ፡ ደኅንነትን ያላገኘ የጨለማ ውስጥ ተጓዥ መሆኑን ይናገራል። አሁንም የሐንስ «ጥላቻ» የሚለውን ቃል የሚጠቀመው እንደ ስሜታዊ አለመውደድ ሳይሆን፡ ሌሎችን ለመርዳት አለመፈለግን ለማሳየት ነው። አንድ አማኝ በችግር ውስጥ እያለ ልንረዳው ካልፈለግን ጠልተነዋል ማለት ነው።

19ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉት አብዛኞቹ ግንኙነቶች ተለይተው የሚታወቁት በፍቅር ነው ወይስ በጥላቻ? ለ) የኮሚኒስት መንግሥት ከወደቀ በኋላ በአማኞች መካከል መከፋፈል የበረከተው ለምን ይመስለሃል? ሐ) ይህ በክርስቶስ ላይ ስላለን እምነት ምን ያሳያል?

በ1ኛ ዮሐንስ 2:12-14፤ ደራሲው በአማኞች ሕይወት ውስጥ የተመለከተውን ነገር ያስታውሳል። ይህም የእግዚአብሔር ልጆች መሆናቸውን የሚያረጋግጥ ነበር። ምሁራን ልጆች፡ ጎበዞችና አባቶች የሚለው ማንን እንደሚያመለክት ይጠራጠራሉ? ይህ ቅደም ተከተላዊ የዕድሜ መግለጫ ነው? ወይስ የመንፈሳዊ ብስለት መግለጫ? በአመዛኙ የሐንስ መንፈሳዊ ብስለትን የሚያመለክት ይመስላል። የሐንስ እነዚህን የተለያዩ ነገሮች ከተለያዩ የዕድሜ ቡድኖች ጋር የሚያዛምደው ለምንድን ነው? አናውቅም። የሐንስ አማኞች ሁሉ ሊያስታውሷቸውና ሊያድጉባቸው የሚገባቸውን ሦስት ባሕርያት ለማሳየት የሚፈልግ ይመስላል።

ሀ) ኃጢአታችን እንደ ተሰረዩ እናውቃለን። አዳዲስ አማኞች ሊያውቋቸው ከሚገቡ ነገሮች አንዱ ከክርስቶስ ደም የተነሣ ለቀድሞዎቹ፡ ለአሁኖቹና ወደፊት ለሚያደርጓቸው ኃጢአቶች ሁሉ ዋጋ እንደ ተከፈለ ነው። እግዚአብሔር ሙሉ በሙሉ ይቅር ብሏቸዋል። ሰይጣን በቀድሞው ኃጢአታቸው ሳቢያ ልባቸውን እንዳይዝልባቸው፡ ይህን ማወቁ ጠቃሚ ነው። በክርስቶስ ከማመናችን በፊትና ካመንን በኋላ ለበደለኛነት ስሜት የሚያጋልጡንን ኃጢአቶች ልንፈጽም እንችላለን። የሐንስ ግን እነዚህን ኃጢአቶች ለእግዚአብሔር ከተናዘዝን ይቅርታ እንደሚደረግልን ይናገራል። ለፈጸምናቸው ኃጢአቶች ዋጋ መክፈላችንን ልንቀጥል እንችላለን (ለምሳሌ፡ አንዲት ሴት ከጋብቻ ውጭ ዝሙት ፈጽማ ብታረግዝ፡ እግዚአብሔር እርግዝናውን አያስወግድላትም)። ነገር ግን እግዚአብሔር ይቅር ስላለን ለዚያ

ኃጢአት አይቀጣንም። ኃጢአት እንዳልፈጸምን ያህል ከእርሱ ጋር ግንኙነት ልናደርግ እንችላለን።

ለ) አማኞች «ከመጀመሪያው ክነበረው» ወይም ከእግዚአብሔር አብ ጋር ሕያው ግንኙነት አላቸው። ዮሐንስ «ማወቅ» የሚለውን ቃል የተጠቀመው ምሁራዊ እውቀትን ሳይሆን ዝምድናዊ እውቀትን ለማሳየት ነው። በብስለት የሚያድጉ ሰዎች የእግዚአብሔርን ማንነት በማወቅ ይበልጥ ወደ እርሱ እየቀረቡ ይሄዳሉ። ግንኙነቶች ሁሉ በእውቀት ላይ የተመሠረቱ ናቸው። አንድን ሰው የበለጠ ስናውቅና ብዙ ጊዜ አብረነው ስናሳልፍ፣ ግንኙነታችን እየጠለቀ ይመጣል። እንደ አባት ከሚወደንና ዳሩ ግን ዘላለማዊ ከሆነ አምላክ ጋር ግንኙነት ማድረግ ምንኛ ታላቅ ዕድል ነው።

ሐ) በሕይወታችን ውስጥ ባለ ኃጢአት ላይ ድልን እንቀዳጃለን። ዮሐንስ ሙሉ በሙሉ ከኃጢአት ነፃ ልንሆን እንደማንችል ይናገረናል። ይህ ማለት ግን በቅድስና ልናድግ፣ ኃጢአትን ልናሸንፍና ለእግዚአብሔር ክብር ልንኖር አንችልም ማለት አይደለም። ነገር ግን ዮሐንስ የሚናገረው በሕይወታችን ውስጥ ስላለ ኃጢአት ብቻ ሳይሆን ከክፉ ስለሚመጣው የፈተና ምንጭ ጭምር ነው። (በግሪክ ቋንቋ፣ ትኩረት የተሰጠው ኃጢአት በማሸነፍ ላይ ሳይሆን፣ «ክፉ» የተባለውን ሰይጣንን በማሸነፍ ላይ ነው። የሚፈትነን እርሱ ነውና።) ዮሐንስ የሚናገረው ሰይጣን መቼ በኃጢአት እንደሚፈትነን ነው? በብስለት እያደግን ስንሄድ በመንፈሳዊ ጥንካሬም እናድጋለን። በመንፈሳዊ ብስለት ማደግ ከሚያስገኛቸው ውጤቶች አንዱ ሰይጣን እንዳያሸንፈንና ወደ ኃጢአት እንዳይመራን መከላከል መቻል ነው። እግዚአብሔር በእምነታችን ጠንካሮች እንድንሆን ለማገዝ የሰጠን ዋናው መሣሪያ ምንድን ነው? ይህ በውስጣችን ሊኖር የሚገባው የእግዚአብሔር ቃል ነው።

20ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እነዚህ ሦስት እውነቶች ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት የሚያሳይ ጠቃሚ አመልካቾች የሚሆኑት ለምንድን ነው? ለ) መዝ. 119፡9 አንብብ። ይህ ምንባብ ሰይጣንንና ኃጢአትን ስለምናሸንፍበት መንገድ ምን ይላል? ይህ ሰይጣንን ከሕይወታችን ለማራቅ መጸለይና መገሠጽ ብቻ በቂ እንዳልሆነ የሚያሳየን እንዴት ነው?

4. ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ማድረግ ማለት የዓለምን የአኗኗር ዘይቤ አለመውደድ ነው (1ኛ ዮሐ. 2፡15-17)።

አንድን ሰው ስትወድ ሰውየው የሚወደውን እንጂ የሚጠላውን አታደርግም። እንወደዋለን የምንለው ሰው የማይፈልገውን ነገር የምናደርግ ከሆነ፣ ይህ ግንኙነታችንን፣ ከሚደፍረውም በላይ ለግለሰቡ ፍቅር እንደሌለን ያሳያል። እግዚአብሔርን ከወደድን እንዲሁም ከእርሱ ጋር ኅብረት ካለን፣ እርሱ የሚወደውን ልንወድና ደስ የማያሰኘውን ከማድረግ ልንቆጠብ ይገባል። ዮሐንስ እግዚአብሔር ከማይወዳቸው ነገሮች አንዱን ይጠቅሳል። ዓለምን ወይም በዓለም ያሉትን ብትወድዱ ሊል ይመክረናል። ይህ ምን ማለት እንደሆነ መረዳቱ ጠቃሚ ነው። ዮሐንስ የሚናገረው ስለተፈጠረው ዓለም አይደለም። ምክንያቱም እግዚአብሔር ዓለምን ከመፍጠሩም በላይ መልካም መሆኑን ተናግሯልና (ዘፍጥ. 1፡31)። ዮሐንስ ሰዎችን ማለቱም

አይደለም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ሰዎችን ከመውደዱ የተነሣ ልጁ እንዲሞትላቸው ልኮታልና (ዮሐ. 3:16)። ዮሐንስ «ዓለም» ሲል ከእግዚአብሔር ፈቃድ ውጭ የሆነ ፍልስፍና ወይም ትምህርት ማለቱ ነው። ይህ የዓለም ዘይቤ በኩራትና በራስ ወዳድነት የተሞላ ነው። እነዚህ ባሕርያት በዐመፅ ወደ ተሞሉ ተግባራትና የግንኙነቶች መፈራረስ ይመራሉ። የገንዘብ፣ የሥልጣን፣ በወሲባዊ ግንኙነቶች ሌሎችን የማሸነፍና ለተሳሳቱ ዓላማዎች የመማር ፍቅር የሚመጣው የማያምኑ ሰዎች ከሚያስተምሩት የአኗኗር ዘይቤ ነው። እግዚአብሔር ልጆቹ እነዚህን ነገሮች ባለመውደድ ለእርሱ ያላቸውን ፍቅር እንዲገልጹለት ይፈልጋል።

21ኛ ጥያቄ፡- ከዓለም ዘይቤ ክርስቲያኖች አንዳንድ ጊዜ የሚወዷቸውንና በሕይወታቸው ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ የሚያሳድሩትን ነገሮች ዘርዝር።

አራተኛ ቀን 1ኛ ዮሐንስ 2:18-5:21

22ኛ ጥያቄ፡- ከ1ኛ ዮሐንስ 2:18-5:21 አንብብ። ሀ) ዮሐንስ መልእክቱን የጻፈባቸውን ምክንያቶች ዘርዝር። ለ) ዮሐንስ እውነተኛ አማኞች ሊያምኗቸው ይገባል የሚላቸውን ነገሮች ዘርዝር። ሐ) ዮሐንስ አማኞች እውነተኛ የእግዚአብሔር ልጆች ከሆኑ እንዴት ሊመላለሱ ይገባል ይላል?

በሐሰተኛ ትምህርቶች መካከል እንዴት መኖር እንዳለብን (1ኛ ዮሐ. 2:18-3:24)

ምንም እንኳ ይህ የ1ኛ ዮሐንስ መልእክት ከፍል እንዴት ለእግዚአብሔር መኖር እንዳለብን የሚያመለክት ተግባራዊ ትምህርት ቢሆንም፣ ቀዳሚ ትኩረቱ ግን በሐሰተኛ ትምህርቶች በምንከበብበት ጊዜ እንዴት ለእውነት መኖር እንዳለብን ማሳየት ነው።

1. የእግዚአብሔር ልጆች የሰይጣንን ውሸት ከማመን ይልቅ እውነትን መጠበቅ ይኖርባቸዋል (1ኛ ዮሐ. 2:18-27)።

ዮሐንስ በመጨረሻው ሰዓት ወይም ክርስቶስ ሊመለስ ሲል ከሚከሰቱት ነገሮች አንዱ የሐሰተኛ ትምህርቶች መበራከት መሆኑን ይናገራል። ዮሐንስ ሁለት ዓይነት የክርስቶስ ተቃዋሚዎች (ሐላዊ መሲሆኝ) እንዳሉ ይገልጻል። የመጀመሪያው፣ የክርስቶስ ተቃዋሚ ነው። ዮሐንስ ይህን ሲል ክርስቶስ ሊመለስ ሲል ዓለምን ለመግዛትና የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለማጥፋት ሰይጣን የሚሾመውን ዋነኛ ክፉ የዓለም ገዢ ማለቱ ነው (ራእይ 13:1-8)። ሁለተኛ፣ ሌሎች ብዙ የክርስቶስ ተቃዋሚዎች ይኖራሉ። ይህ በሰይጣን ኃይል እውነትን የሚዋጉትን ሁሉ ያጠቃልላል። ይህም ሐሰተኛ አስተማሪን ሊያመለክት ይችላል። ዮሐንስ በጠቀሰው ምሳሌ ውስጥ ይህንን መመልከት ይቻላል። ወይም ደግሞ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለማጥፋት የሚጥረውን የፖለቲካ መሪ ሊያመለክት ይችላል። ለምሳሌ ያህል፣ ሙሶሊኒ የክርስቶስ ተቃዋሚ ነው ማለት ይቻላል። ሰዎች ክርስቶስን ሳይሆን የክርስቶስን ተቃዋሚ እንደሚከተሉ የሚያሳየው ምንድን ነው?

ሀ) ከእውነተኛ አማኞች መለየታቸው። ከሐሰተኛ አስተማሪዎች የተነሣ አንዳንድ ሰዎች ቤተ ክርስቲያንን የለቀቁ ይመስላል። ዮሐንስ እነዚህ ሰዎች

የለቀቁት ቀድሞውንም የሚያድን እምነት ስላልነበራቸውና የክርስቶስ አካል ባለመሆናቸው ነው ይላል።

ለ) እነዚህ ሰዎች ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር የማይስማማ የተሳሳተ ትምህርት ያስተምሩ ነበር። በዮሐንስ ዘመን ክርስቶስ በሥጋ የተገለጠ አምላክ መሆኑን ከደዋል። ዮሐንስ እንዲህ ዓይነቱን መሠረታዊ እውነት መካድ ክርስቶስን ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔር አብንም መካዳቸውን የሚያረጋግጥ መሆኑን ይናገራል። በዛሬው ዘመናችን እነዚህ መሠረታዊ እውነቶች እንደ ሥላሴ፣ የደኅንነት መንገድ (በጥረታችን የእግዚአብሔርን ሞገስ የምናገኝበት ሳይሆን ዳሩ ግን በክርስቶስ በማመን የምንቀበለው የእግዚአብሔር ስጦታ)፣ ደኅንነት የሚገኘው በክርስቶስ ብቻ ወይም በሌሎች ሃይማኖቶች ጭምር የሚሉ ይሆናሉ። ሐሰተኛ ትምህርት በሚገጥመን ጊዜ ምላሻችን ምን ይሆናል? በመጀመሪያ፣ በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ሁሉ ውስጥ አልፈው ወደ እኛ በደረሱት የመጽሐፍ ቅዱስ እውነት ላይ አጽንኦት መስጠት ይኖርብናል። እነዚህ እውነቶች በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ይገኛሉ። ሁለተኛ፣ መንፈስ ቅዱስን መተማመን አለብን። በግል፣ በተለይም በክርስቶስ አካል ውስጥ መንፈስ ቅዱስ ሰዎች ከእውነት ወደ ሰይጣን ውሸቶች የሚቅበዘበዙባቸውን መንገዶች ለአማኞች ይገልጻል።

(ማስታወሻ፡- አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች ዮሐንስ በዚህ ስፍራ መንፈስ ቅዱስ ያስተምራቸዋል ሲል ምን ማለቱ እንደሆነ በትክክል ሳይረዱ ይቀራሉ። ዮሐንስ ይህን ሲል በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አስተማሪዎች አያስፈልጉንም ማለቱ አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪዎች የሚያስፈልጉ መሆናቸውን በተደጋጋሚ ይገልጻል። እንዲያውም፣ ይህ መንፈስ ቅዱስ አንዳንድ አማኞች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲያገለግሉ የሚሰጣቸው ቁልፍ መንፈሳዊ ስጦታ ነው (ማቴ. 28:20፤ 1ኛ ቆሮ. 12:28፤ ኤፌ. 4:11፤ ቆላ. 3:16)። ስለሆነም፣ እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እውነትን እንዲያስተምሩ፣ በስጦታዎች ያበለጸጋቸውን ሰዎች ማዳመጥ ይኖርብናል። ይህ መጽሐፍ ቅዱስን ማጥናት የለብንም ማለትም አይደለም። ይህም የእግዚአብሔርን እውነት እንጂ ከመንፈስ ቅዱስ እንዲመጣ የሚያስቡትን የራሳቸውን አሳብ እንዳያስተምሩ ይረዳቸዋል (2ኛ ጢሞ. 3:16-17)።

ይህ ክፍል የተመሠረተው ሐሰተኛ አስተማሪዎች በሚያስተምሩት አሳብ ላይ ነው። እነዚህ ሰዎች ሐዋርያት ወይም መንፈስ ቅዱስ ከሚያስተምረው የበለጠ ልዩ ምሥጢራዊ እውቀት እንዳላቸው ይናገሩ ነበር። ዮሐንስ በሚጽፍላቸው ክርስቲያኖች ለማስተማር የፈለጉት ይህንኑ ምሥጢራዊ እውቀት ነበር። እግዚአብሔር ከገለጠው ውጭ ክርስቲያኖች የሆነ ምሥጢራዊ እውቀት መሻት የለባቸውም። አማኞች በልባችን ውስጥ መንፈስ ቅዱስ አለን። እርሱም ወደ እውነት ሁሉ ይመራናል። መንፈስ ቅዱስ ሁሉን አማኞችን ለማስተማር የሚጠቀምበት ዋነኛው መሣሪያ ደግሞ የእግዚአብሔር ቃል ነው። አንድን አዲስ ነገር ከመፈለግ ይልቅ መንፈስ ቅዱስ ከጻፈው መጽሐፍ ውስጥ እንዲያስተምረን መፍቀድ አለብን። ሁሉም አማኝ የሚያስተምረው መንፈስ ቅዱስ በውስጡ እንዳደረበት ቢታወቅም፣ ሰይጣን አንድን አማኝ በቀላሉ ሊያስት ስለሚችል መንፈስ ቅዱስ በአማኞች

መካከል የሚሰጠውን ትምህርት መከታተሉ ጠቃሚ ነው። አማኞች መንፈስ ቅዱስ እያስተማራቸውና ወደ እውነት ሁሉ እየመራቸው እንዳለ የሚያውቁት የመንፈስ ኅብረት ሲኖራቸውና የእግዚአብሔርን ቃል በተሟላ ቦታ በሚያጠነብት ጊዜ ነው። የእግዚአብሔርን ቃል በጥንቃቄ በምታጠና ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ያሳስቀመጠው አሳብ ክፍፍል በሚፈጥርበት ጊዜ፤ ይህ በተለምዶ ከመንፈስ ቅዱስ ስለማይሆን ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርብናል።

23ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሐሰተኛ አስተማሪዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ክፍፍል ሲፈጥሩ የተመለከትከበትን ሁኔታ ግለጽ። ለ) ዮሐ. 17 አንብብ። በዚህ ክፍል ውስጥ ክርስቶስ የጸለየውና ዛሬም መንፈስ ቅዱስ ሕይወታችንን ሊያዛምድበት የሚፈልገው እውነት ምንድን ነው? ሐ) አንዳንድ ክርስቲያኖች መንፈስ ቅዱስ በውስጣቸው ስላለ ሰዎች እንዲያስተምሯቸው ወይም የእግዚአብሔርን ቃል መማር እንደማያስፈልጋቸው ሲናገሩ ሰምተህ ታውቃለህ? ይህ ጤናማ አመለካከት ነው? ለምን? መ) 2ኛ ጴጥ. 1፡20-21፤ 2ኛ ጢሞ. 3፡16-17 አንብብ። እነዚህ ጥቅሶች መንፈስ ቅዱስ መጽሐፍ ቅዱስን እንደ ዳፈ ብቻ ሳይሆን፤ መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ሰዎችን ለማረም፤ ለመግለጽ፤ እና በጽድቅ ለማሠልጠን፤ ወዘተ... የሚጠቀምበት መሣሪያ መሆኑንም ያስረዳሉ። መንፈስ ቅዱስና መጽሐፍ ቅዱስ በስሕተት እንዳንወድቅ እውነትን በማስተማሩ በኩል ለእኛ የሚያበረክቱት አስተዋጽኦ ምንድን ነው?

2. የእግዚአብሔር ልጆች ተስፋችንን በክርስቶስ ዳግም ምጽአት ላይ መጣል አለብን። ይህም ወደ ጽድቅ ኑሮ ይመራናል (1ኛ ዮሐ. 2፡28-3፡10)።

ዓለም ሰዎች መሆናችንን ብቻ ትገነዘባለች። ነገር ግን እኛ ማን ነን? ዮሐንስ የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን ይናገራል። ለመቼውም ቢሆን ይህንን ታላቅ እውነት መዘንጋት የለብንም። ምንም እንኳን ዛሬ ብዙም የተለየን መስለን ባንታይም፤ ወደፊት እጅግ የተለየን ሰዎች እንሆናለን። ዮሐንስ አማኞች ስለ ወደፊቱ እንዲያስቡና የክርስቶስን ዳግም ምጽአት በናፍቆት እንዲጠባበቁ ያበረታታል። ወደፊትን አሻግረን የምንመለከትና ዳግም ለሚመለሰው ክርስቶስ ክብርን በሚያመጣ መልኩ ሕይወታችንን የምንመራ ከሆነ ሁለት ነገሮች ይፈጸማሉ። በመጀመሪያ፤ የክርስቶስ ዳግም ምጽአት ፍርሀትን ወይም ኅፍረትን ሳይሆን፤ ልብ ሙሉነትን ያጎናጽፈናል። ሁለተኛ፤ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ስለሆነና እኛም የእግዚአብሔር ልጆች ስለሆንን (ከእግዚአብሔር ስለተወለድን)፤ እርስ በርሳችን እንመሳሰላለን። ክርስቶስ ዳግም ሲመለስ፤ እኛም እንደ እርሱ እንሆናለን። ዮሐንስ ይህን ሲል ውጫዊ መልካችንን ማለቱ ሳይሆን፤ ልባችንንና ባህሪያችንን ማመልከቱ ነው። በጽድቅ ለመኖር ስንሻ እዚሁ በምድር ላይ የለውጥን ሂደት እንጀምራለን። ይህም ለውጥ ክርስቶስ ዳግም ሲመለስና ሙሉ ለሙሉ እርሱን ስንመስል የተሟላ ይሆናል።

ነገር ግን በዚያን ጊዜ ክርስቶስን እንመስል ዘንድ አሁን መለወጥ ይኖርብናል። የልማድ ኃጢአት መፈጸማችንን ማቆም አለብን። ባለማቋረጥ ኃጢአት እየፈጸመ የሚኖር ሰው የእግዚአብሔር ልጅ አለመሆኑን ያረጋግጣል። እንዲህ ዓይነቱ ሰው የሰይጣን ተከታይ ነው። ይህም ከሰይጣን ጎን በመሰለፍ የክርስቶስን ቅጣት እንዲቀበሉ ያደርጋቸዋል።

24ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የክርስቶስን ዳግም ምጽአት መጠባበቅ ዛሬ በቅድስና እንድንመላለስ የሚያግዘን እንዴት ነው? ለ) አንድ ቀን ክርስቶስን እንደምንመስልና ከኃጢአት ባህሪ ነፃ እንደምንወጣ ማወቃችን እንዴት እንደሚያበረታታን ግለጽ።

3. የእግዚአብሔር ልጆች እርስ በርሳቸው በመዋደድ አንድነትን ይጠብቃሉ (1ኛ ዮሐ. 3:11-24)።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በመሪዎችም ሆነ በታዋቂ አባላት መካከል ተቃራኒ አሳቦች በሚሰነዘሩበት ጊዜ በአብዛኛው የስሜት መጎዳቶችና ክፍፍሎች ይከሰታሉ። ሰዎች በአንድ ጉዳይ ላይ መስማማት በማይችሉበት ጊዜ ከፍፍል ይፈጠራል። ከዚያም አንዱ ሌላውን መተቸት ይጀምራል። ትክክል ያልሆኑ መነሻ አሳቦችንም መገመት ይጀምራል። በዚህም ጊዜ ቤተሰቦችና ጓደኞች ከሚደግፉት ወገን ጎን በመሰለፍ ክፍፍልን ያስከትላሉ። ብዙም ሳይቆይ ጠቅላላይቱ ቤተ ክርስቲያን በተከፋፈሉት ሰዎች ትሞላለች። ብዙውን ጊዜ እንደዚህ ዓይነቱ ሁኔታ በሚከሰትበት ጊዜ ክፍፍሉ ከመንሥኤ ጉዳዩ እልፍ ብሎ የክፍፍሉን ተሳታፊዎች የሚመለከት ይሆናል። ይህ በትንሹ እስያ ውስጥ በነበሩት አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ የተከሰተ ይመስላል። መሪዎች በተለያዩ ጉዳዮች ላይ አለመስማማት ሲጀምሩ፣ የቃላት ጦርነት ገጠሙ። ብዙም ሳይቆይ ክፍተኛ የሆኑ ክፍፍሎች ተከሰቱ።

ተቃራኒ አሳቦች በሚኖሩበት ጊዜ (በተለይም ሐሰተኛ ትምህርት ወይም አዲስ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ወደ ቤተ ክርስቲያን በሚመጣበት ጊዜ)፣ ሰይጣን ክፍፍልን ለማምጣት ይሞክራል። ይህን በሚያደርግበት ጊዜ የተባበረች ቤተ ክርስቲያን ጠንካራ በመሆንዋ ሊያሸንፋት አይችልም። የተከፋፈለች ቤተ ክርስቲያን ደካማ ስለሆነች፣ ሰይጣን ብዙ ሰዎችን በግጭቱ አማካይነት ሊያጠፋ ይችላል። ስለሆነም፣ ስለ ሐሰተኛ ትምህርት በሚጽፍበት ጊዜ፣ ዮሐንስ የፍቅርን ጉዳይ ያነሣል። ዮሐንስ ፍቅርን ከጥላቻ ጋር ሲያነጻጽር እንመለከታለን። ጥላቻ የቃየልን መንገድ ይከተላል። ቃየል በወንድሙ ላይ ስለቀናና እግዚአብሔርን በልቡ ለማዳመጥ ስላልፈለገ፣ ወንድሙን (አቤልን) ገድሎታል። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ እግዚአብሔርን ለመስማት የማይፈልጉ ዓለማውያን አማኞችን በመጥላት ያሳድዱቸዋል። ይህም አንዳንድ ጊዜ አማኞችን እንዲገድሉ ያደርጋቸዋል። ነገር ግን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ትዕቢትና ቅንኦት አማኞች የሌሎች አማኞችን ዝና፣ አገልግሎት፣ ግንኙነት፣ ወዘተ... እንዲገድሉ ማድረጉ የበለጠ አሳዛኝ ነው።

የእግዚአብሔር ልጆች እግዚአብሔርን መምሰል ይኖርባቸዋል። በማንስማማበት ጊዜ እንኳን እርስ በርሳችን መዋደድ ይኖርብናል። ፍቅር እሳትን እንደሚያጠፋ ውኃ ነው። ፍቅር የትዕቢትና የራስ ወዳድነት ተቃራኒ በመሆኑ፣ የጥላቻን ሥር ያጠፋዋል። ዮሐንስ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን በምሳሌነት ይጠቅሳል። አምላክ የነበረው ክርስቶስ ከፍቅሩ የተነሣ ሁሉንም በረከት ትቶ ስለ እኛ ሞቷል። በትሕትናና ሌሎችን በማገልገሉ ረገድ ክርስቶስን መምሰል ይኖርብናል። ይህ ፍቅር እራሱን በተለያዩ መንገዶች ይገልጻል። በመጀመሪያ፣ አንድ ግለሰብ በእምነት ወንድሙ ለሆነው ሰው ሕይወቱን አሳልፎ በሚሰጥበት ጊዜ ፍቅር ይገለጣል። ምንም እንኳን ይህ ሌላ ሰው ብሎ መሞትን የሚያመለክት ቢሆንም፣ ዮሐንስ በተምሳሌትነት

የሚናገረው ለሌላው ሰው ስንል ለዝናችን፤ ለአሳባችን ወይም ለምንመርጠው ነገር ስለመሞታችን ነው። ዋነኛው እውነት ግልጽ በማይሆንበት ሁኔታ ውስጥ በምንሆንበት ጊዜ፤ ከእነርሱ ጋር ባልስማማም እንኳን እነ እገሌን ለመርዳት-ምን ማድረግ አለብኝ? የሚለው ጥያቄ ቀዳሚውን ስፍራ ሊይዝ ይገባዋል። ሁለተኛ፤ ፍቅር ለመኖር የሚያስፈልጓቸው ነገሮች የሌላቸውን ሰዎች ለመርዳት የሚችሉበትን መንገድ በመፈለግ ራሱን ይገልጻል። የእነዚህ ሰዎች ችግር እንደ ገንዘብ፤ ምግብ ወይም ሥራ ዓይነት ቁሳዊ ነገር ሊሆን ይችላል። ወይም እንደ ንግድና ተቀባይነት ያለ ስሜታዊ ጉዳይ ሊሆን ይችላል። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉት ሰዎች የተለያዩ ፍላጎቶች አሏቸው። ፍቅር በሚኖርበት ጊዜ የቤተ ክርስቲያን አባላት እርስ በርሳቸው ይረዳዳሉ።

የክርስቲያኖች እርስ በርስ መዋደድ እጅግ አስፈላጊ በመሆኑ፤ የሐንሰ በሐሰተኛ አስተማሪዎችና በራሳችን እምነት እውነተኛነት መካከል ለመለየት ከሚያስችሉ መንገዶች ይህ ዋነኛው እንደሆነ ይናገራል። ሰዎችን የማንወድ ከሆነ፤ የፍቅር አምላክ የሆነው እግዚአብሔር ከልባችን ውስጥ መኖሩ አጠራጣሪ ይሆናል። የፍቅር ሕይወት ሁለት ነገሮችን ያደርጋል። በመጀመሪያ፤ እውነተኛ ፍቅር የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን ለልባችን ያረጋግጥልናል። እንደሚገባን ሰዎችን ልንወድ የምንችለው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ብቻ ነውና። ሁለተኛ፤ በሕይወታችን ውስጥ ያለ ፍቅር ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት እንዳለንና ከዚህም የተነሣ እግዚአብሔር ጸሎታችን እንደሚመልስ ያሳያል። (ማሰታወሻ፡ በፍቅር ቁጥጥር ሥር የዋለ ሕይወት ብዙውን ጊዜ የሚጸልየው ከራስ ይልቅ ለሌሎች ነው። ከዚህም የተነሣ፤ እግዚአብሔር እነዚህን ጸሎቶች ለመመለስ ደስ ይሰኛል። ነገር ግን ብዙውን ጊዜ ለግል ፍላጎቶቻችን የምንጸልይ ከሆነ፤ ጸሎቶቻችን ራስ ወዳድነት ያጠቃቸዋል። እግዚአብሔርም በአብዛኛው እነዚህን ጸሎቶች አይመልስም።)

የሐንሰ እግዚአብሔር የአማኞችን ጸሎት የሚመልሰው አራት ነገሮች ከተሟሉ እንደሆነ ይናገራል፡- ሀ) በክርስቶስ በማመን ግላዊ ግንኙነትን መመሥረት፤ ለ) ክርስቶስ ለሰጠን ትእዛዛት መታዘዝ፤ ሐ) ሌሎችን የምናገለግልበት የፍቅር ሕይወት እና መ) ከክርስቶስ ጋር የሚደረግ ሕያውና የጥገኝነት ግንኙነት። የተሟሟቀ የጥገኝነት ግንኙነት እንዳለ የምናውቀው መንፈስ ቅዱስ በሕይወታችን ውስጥ ስላለና ለመንፈሳችን ስለሚመሰክር ነው።

25ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በራስህ ቤተ ክርስቲያን ወይም አንተ በምታውቀው ሌላ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተከሰተን አንድ አለመግባባት አስብ። አለመስማማቱን የፈጠረው መሠረታዊ ችግር ምን ነበር? ለ) ሰዎች ስለ እርስ በርሳቸው በሚነጋገሩበት ወቅት ጥላቻና ግድያ የተከሰተው እንዴት ነበር? ይህ ሁኔታ አለመግባባቱን እንዴት እንዳባባሰው ግለጽ። ሐ) በዚህ ሁኔታ ውስጥ እውነተኛ ፍቅር ቢኖር ኖሮ የተለያዩ ሰዎች የሰጡት ምላሽ እንዴት የተለየ ሊሆን ይችላል ነበር? መ) እነዚህ ጥቅሶች እምብዛም ፍቅር ስለማይታይባቸው አብያተ ክርስቲያኖቻችን የሚያስተላልፉአቸው ጠንካራ ማስጠንቀቂያዎች ምንድን ናቸው?

እውነተኛና ሐሰተኛ አስተማሪዎችንና አማኞችን እንዴት መለየት እንደሚቻል (1ኛ ዮሐ. 4:1-5:21)

1. እውነተኛ አስተማሪዎችና አማኞች በተለይ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ እውነተኛ አስተምህሮን ይከተላሉ (1ኛ ዮሐ. 4:1-8)።

«ወዳጆች ሆይ፡ መንፈስን ሁሉ አትመኑ። ነገር ግን መናፍስት ከእግዚአብሔር ሆነው እንደሆነ መርምሩ ብዙዎች ሐሰተኞች ነቢያት ወደ ዓለም መጥተዋል» (1ኛ ዮሐ. 4:1)። ብዙውን ጊዜ ጥያቄ ማንሣት ወይም አንድን ነገር መገምገም የዐመፀኝነት ወይም የእምነት ማጣት ምልክት ነው ብለን እናስባለን። ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ አንድ ነገር ከእግዚአብሔር ወይም ከሰይጣን መሆኑን ለማወቅ በሚገባ እንድንገመግም፤ እንድንፈትን በተደጋጋሚ ያዝዘናል። ይህ ትእዛዝ የተሰጠው ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ብቻ አይደለም። አማኞች ሁሉ ከቤተ ክርስቲያን ስብከት፤ ከጓደኞቻቸው፤ ከካሌቶችና ከቪዲዮዎች፤ ከመጻሕፍት፤ ወዘተ... የሚተላለፈውን መልእክት የሚገምገም ኃላፊነት አለባቸው። አንድ ሰው ሐሰተኛ ትምህርት በሚያምንበት ጊዜ፤ የኋላ ኋላ ኃላፊነትን የሚወስደው ራሱ ነው። ምንም እንኳን እግዚአብሔር የቤተ ክርስቲያን መሪዎች መንጋውን ባያስተምሩ ወይ ባይጠብቁ በኃላፊነት የሚጠይቃቸው ቢሆንም፤ ነገሮችን የመገምገም የመጨረሻው ኃላፊነት የሚውለው በእያንዳንዱ ግለሰብ ላይ ነው። ለመሆኑ አንድ ነገር ከእግዚአብሔር ወይም ከሰይጣን መሆኑን ለማወቅ የምንመረምረው ወይም የምንገመግመው እንዴት ነው? ይህ የዮሐንስ መልእክት የመጨረሻው ክፍል ይህን በተመለከተ አንዳንድ አሳቦችን ይሰጠናል።

ሀ) አንድ ሰው ከእግዚአብሔር መሆኑን ያለመሆኑን የምንገመግመው ያቀረበው ትምህርት ከእግዚአብሔር ቃል ጋር መስማማት ያለመስማማቱን በመመልከት ነው። በዮሐንስ ዘመን፤ የክርስቶስን ማንነት የሚጠራጠር ሐሰተኛ ትምህርት ተሰጥቶ ነበር። ይህ ሐሰተኛ ትምህርት ክርስቶስ ፍጹም አምላክ አይደለም ብሎ ያስተምር ነበር። ሌሎች ደግሞ ፍጹም ሰው አይደለም ብለው ያስተምሩ ነበር። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በግልጽ የቀረበውን ትምህርት የሚቃረን መልእክት የሚያቀርብ ማንኛውም ሰው ይህንኑ አሳብ ያገኘው ከክርስቶስ ተቃዋሚዎች ሁሉ በስተጀርባ ከሚሠራው ሰይጣን ነው። (በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የቀረበውን ግልጽ ትምህርት ከሚጸረሩ አሳቦች መካከል የሚከተሉት ለአብነት ሊጠቀሱ ይችላሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ስሕተት የሌለው የእግዚአብሔር ቃል አለመሆኑን፤ ክርስቶስ ብቸኛ አዳኝ ሰውና አምላክ አለመሆኑን፤ ብሎም የሥላሴ አለመኖርን፤ በተጨማሪም ደኅንነት፤ በልሳን መናገር፤ በጥምቀት ወይም አንዳች ተግባር በማከናወን መሆኑን፤ የመጽሐፍ ቅዱስን ግልጽ መልእክቶች በመጸረር ማስተማር ነው።)

ለ) የግለሰቡን ባህሪ በማጥናት ለእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን መሪዎችና ለእግዚአብሔር ቃል እውነት የሚሰጡትን ግምት በመገምገም አንድ ሰው ከእግዚአብሔር እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ እንለያለን። ዮሐንስ

ከእግዚአብሔር የተወለዱ ሰዎች «እኛን» ይሰሙናል ይላል። ይህም የሐንሰን እና ሐዋርያትን፤ እንዲሁም መንፈስ ቅዱስ የመረጣቸውን መሪዎች የሚያመለክት ነው። ከክርስቶስ ወደ ሐዋርያት፤ ከዚያም በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ሁሉ እያለፈ እስከ ዛሬ የደረሰ የእውነት መሥመር አለ። ይህም እውነት በአዲስ ኪዳን ውስጥ የሚገኝ ነው። አንድ ነገር እውነት ወይም ውሸት መሆኑን ለመገምገም ትልቁ ምንጭ መጽሐፍ ቅዱስ ነው። እግዚአብሔር በተጨማሪም የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እውነትን እንዲጠብቁ ኃላፊነት ሰጥቷቸዋል። ይህም ማለት የቤተ ክርስቲያኑ ልጆች የእግዚአብሔርን ቃል በማጥናት እና የእግዚአብሔርን እውነት በማወቅ ራሳቸውን በጥንቃቄ እንዲዘጋጁ ማድረግ አለበት ማለት ነው። ቃሉን ካላጠኑ፤ እግዚአብሔር የሰጣቸውን ይህን ወሳኝ አገልግሎት ሊያከናውኑ አይችሉም። በተጨማሪም፤ ይህ ማለት የቤተ ክርስቲያን አባላት እውነት ናቸው ብለው የሚያስደታቸውን አዳዲስ ትምህርት በሳል መንፈሳዊ መሪዎችን ሳያማከሩ መቀበል የለባቸውም ማለት ነው። መሪዎቻችንን እና መሪዎቻችን አንድ ትምህርት ከእግዚአብሔር ቃል ጋር መስማማት ያለመስማማቱን እንዲመረምሩ ኃይል የሚሰጣቸውን መንፈስ ቅዱስ ማክበር ይኖርብናል። ሽማግሌዎቹ ሁሉ የእግዚአብሔርን ቃል በግልጽ እስካልጣሉ ድረስ አባላት በመሪዎች ላይ ማመጸቸው የእግዚአብሔር ፈቃድ አይደለም።

2. እውነተኛ አስተማሪዎች እና አማኞች ሌሎች አማኞችን በመውደድ ለእግዚአብሔር ያላቸውን ፍቅር ያሳያሉ (1ኛ ዮሐ. 4:7-21)።

ሐሰተኛ አስተማሪዎች ብዙውን ጊዜ ከሚታወቁባቸው መንገዶች አንዱ ከትምህርታቸው የተነሣ በአማኞች ኅብረት ውስጥ የሚከሰተውን ሁኔታ በመመልከት ነው። ብዙውን ጊዜ እነዚህ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ስለ ሌሎች ወይም ስለ ክርስቲያናዊ አንድነት ግድ የላቸውም። የሚያሳስባቸው ሕዝቡ ትምህርታቸውን መቀበሉ ብቻ ነው። በመሆኑም የሐንሰ፤ ሐሰተኛ አስተማሪዎችን ለይተን ከምናወቅባቸው ዐበይት መንገዶች አንዱ ከራሳቸው ይልቅ ሌሎች የተሻለ መንገድ እንዲያስቡ በማሰብ በፍቅር እና በርኅራኄ የተሞላ ሕይወት መምራታቸውን ማጤን እንደሆነ ይናገራል። እነዚህ ሰዎች በአማኞች መካከል ከትችት ይልቅ የፍቅርን እና የመቀበበልን መንፈስ እየፈጠሩ ናቸው? ከእግዚአብሔር ከተላኩ፤ ከትምህርታቸውና ከተግባራቸው በስተጀርባ ፍቅር ማቆጥቆጥ አለበት። ትምህርታቸው ከመንፈስ ቅዱስ ከሆነ በአማኞች መካከል ከከፍፍል ይልቅ ፍቅር እና አንድነትን ማስፋፋት ይኖርበታል።

3. እውነተኛ አማኞች እና አስተማሪዎች ከክርስቶስ ጋር ትክክለኛ ግንኙነት ይኖራቸዋል (1ኛ ዮሐ. 5:1-12)።

አብዛኞቹ እውነተኛ እንዳልተበጠሰ ሰንሰለት ናቸው። እግዚአብሔር አብን ለመውደድ ከፈለገህ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን እና እርሱንም መውደድ ይኖርብሃል። ወልድን በማመን ለአብ ያለህን ፍቅር ትገልጻለህ። በወልድ ማመንህን እና ለእርሱ ያለህን ፍቅር ደግሞ ሰዎችን በመውደድ እና የእርሱን ትእዛዛት በመፈጸም ታሳያለህ። ዓለምን ለማሸነፍ የሚያስችልህ ኃይል የሚፈልቀው ከዚህ የማይበጠስ ሰንሰለት ውስጥ ነው። ከዚህ ሰንሰለት

ውስጥ አንደኛው መገጣጠሚያ ቢበጠስ፡ ችግሮች መከሰት ይጀምራሉ። እግዚአብሔር አብን ባንወደው ወይም ባናምነው፡ በክርስቶስ ባናምን፡ ወይም በፍቅር ባንመላለስ፡ በእምነታችን ውስጥ አንድ ችግር እንደ ተከሰተ ከእነዚህ ሁሉ መረጃዎች መመልከት ይቻላል።

26ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ከእነዚህ የሰንሰለቱ መገጣጠሚያዎች አንዱ ብዙ ወንጌል አማኝ ክርስቲያኖች የሚሸነፉባቸው የትኞቹ ናቸው? ለ) «ኢየሱስ ብቻ» የሚሉ የእምነት ክፍሎች የሚሸነፉት የትኛውን እውነት በመላላታቸው ነው?

ዮሐንስ የሚከላከለው ሐሰተኛ ትምህርት ኖስቲሲዝም በመባል ይታወቃል። ኖስቲሲዝም ክርስቶስ ፍጹም አምላክ ወይም ፍጹም ሰው እንዳልሆነ ያስተምራል። ነገር ግን ዮሐንስ ክርስቶስ ፍጹም ሰውና ፍጹም አምላክ ነው የሚሉት ሁለቱም አሳቦች ወሳኝ መሆናቸውን ይናገራል። ዮሐንስ አማኞች ክርስቶስ አምላክ እንደሆነ እንዲያምኑ፡ «ኢየሱስም የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ ከሚያምን በቀር ዓለምን የሚያሸንፍ ማን ነው?» ሲል ይጠይቃል። ዮሐንስ በተጨማሪም አማኞች በክርስቶስ ፍጹም ሰብአዊነት እንዲያምኑ ያበረታታል። ዮሐንስ ይህን እውነት የገለጸው ክርስቶስ በመንፈስ፡ በውኃና በደም እንደ መጣ በመመልከት ነው። (ዮሐንስ ምናልባት በሁለት ወይም በሦስት ምስክሮች ነገር እንደሚጸና የሚናገረውን የብሉይ ኪዳን ግንዛቤ እየተጠቀመ ይሆናል። እነዚህም ሦስት ምስክሮች ክርስቶስ ሰው መሆኑን እንደሚያመለክቱ ያስረዳል።)

እነዚህን ጥቅሶች ለመረዳት ሐሰተኛ አስተማሪዎቹ ሲያስተላልፉ የነበረውን መልእክት መረዳቱ ጠቃሚ ነው። እነዚህ ሰዎች መለኮታዊ መንፈስ የሆነው ክርስቶስ በጥምቀት ጊዜ በሰብአዊው ኢየሱስ ላይ እንደ ወረደ እና ከመስቀል ላይ ሞቱ በፊት ተመልሶ እንደ ሄደ ይናገራሉ። በመስቀል ላይ የሞተው ሰብአዊው ኢየሱስ ብቻ ነው ሲሉ ያስተምራሉ። ዮሐንስ ይህንን ትምህርት በመቃወም ክርስቶስ ከጥምቀቱ እስከ ሞቱ ድረስ አምላክም ሰውም እንደ ነበር ያስረዳል። ለዚህም ሦስት ነገሮችን በምስክርነት ይጠቅሳል።

ሀ) ውኃ፡- ምሁራን ዮሐንስ ውኃ ሲል ምን ማለቱ እንደሆነ ይከራከራሉ? አንዳንዶች ይህ የክርስቶስን ሥጋዊ ውልደት ያሳያል ይላሉ። ይህም ሕጻኑ በእናቱ ማሕጸን ውስጥ ሳለ የሚኖርበትና በሚወለድበት ጊዜ የሚፈሰው ውኃ ነው ይላሉ። ሌሎች ደግሞ ይህ ኢየሱስ በተሰቀለ ጊዜ ወታደሮች ጎኑን በጦር ሲወጉ የፈሰሰውን ውኃና ደም ያመለክታል ይላሉ (ዮሐ. 19:34)። ዮሐንስ የሚናገረው ክርስቶስ በውኃ መጠመቁን ለማመልከት ይመስላል። በዚያን ጊዜ፡ እግዚአብሔር አብ ክርስቶስ የእርሱ ልጅ መሆኑን የገለጸ ሲሆን፡ እንደ ሰው ይፋዊ አገልግሎቱን ጀምሯል። ስለሆነም ክርስቶስ በተጠመቀ ጊዜ ፍጹም ሰውና ፍጹም አምላክ መሆኑ ታይቷል።

ለ) ደም፡- ይህ የክርስቶስን ሥጋዊ ሞት ያመለክታል። ክርስቶስ በጥምቀት ጊዜ በኢየሱስ ላይ የወረደ እና ከስቅለት በፊት የሄደ መንፈስ ብቻ አይደለም። ደኅንነት ሊገኝ የሚችለው የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ልጅ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው ሊሆን ብቻ ነው። ክርስቶስ እንደ ሰውና አምላክ

መሞቱን የሚያረጋግጠው ደሙን በመስቀል ላይ ማፍሰሱ ነው። የሐንስ ክርስቶስ በተሰቀለበት ስፍራ ስለነበር፤ የክርስቶስን ደም እንደ ተመለከተ ገልጾአል።

ሐ) መንፈስ፡- ክርስቶስ በተጠመቀ ጊዜ፤ መንፈስ ቅዱስ በእርሱ ላይ ወረደ። ኢየሱስ መንፈስ ቅዱስን መቀበል የሚያስፈልገው እንደ ሰው ብቻ ነበር። እንደ አምላክ፤ ኢየሱስ የመንፈስ ቅዱስን ዓይነት ኃይል ነበረው። ስለሆነም መንፈስ ቅዱስ ወደ ክርስቶስ መምጣቱ አምላክ ብቻ ሳይሆን ፍጹም ሰው ጭምር እንደ ነበር ያመለክታል። ይኸው መንፈስ ቅዱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክና ሰው መሆኑን በመጽሐፍ ቅዱስ አማካይነት መመስከሩን ይቀጥላል። በአማኞች ልብ ውስጥ ይህንኑ ምስክርነት ይሰጣል።

ኢየሱስ ፍጹም ሰውና ፍጹም አምላክ መሆኑን የማያምን ማንም ቢሆን ከእግዚአብሔር ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት የለውም። የሐንስ እንደሚያስረዳው፤ ደኅንነት በጠባቡ በር የሚገባበት ነው። ይህም እምነታችንን የምናሳድርበትን ቁርጥ ያለ ግንዛቤ ይጠይቃል። ስለሆነም የሐንስ ደኅንነትን (እርሱ የዘላለም ሕይወት የሚለውን) የሚያገኙት በክርስቶስ የሚያምኑ ሰዎች ብቻ መሆናቸውን ይናገራል (እነዚህም ሰዎች ክርስቶስ ሰው ሆኖ ለሰው ልጆች ኃጢአት በመስቀል ላይ እንደ ሞተ የእግዚአብሔር መለኮታዊ ልጅ አድርገው ሊቀበሉት ይገባል።) ይህን እውነት ለማመን የማይፈልግ ወይም የሚያዛባ ማንም ቢሆን የዘላለም ሕይወት የሌለው እና የእግዚአብሔር ልጅ የመሆን ሥልጣን ያላገኘ መሆኑ ተገልጾአል።

27ኛ ጥያቄ፡- የሐንስ ሰዎች የዘላለም ሕይወት ለማግኘት ክርስቶስ ማን እንደሆነ በግልጽ ሊገነዘቡ እንደሚገባ ያስረዳል። ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ ሌሎች ሐሰተኛ ትምህርቶች ምን ምን ናቸው? እነዚህ ትምህርቶች ከመጽሐፍ ቅዱስ ዐበይት ትምህርቶች ጋር የሚቃረኑበትን እና አቀንቃኞቹም ደኅንነትን አማኝተው በመንፈስ ቅዱስ እንዳልተሞሉ የሚያሳዩበትን ሁኔታ ግለጽ።

4. እውነተኛ አስተማሪዎች እና አማኞች የእግዚአብሔር ልጆች መሆናቸውን ያውቃሉ። ይህንንም በተቀደሰ አኗኗር ያሳያሉ (1ኛ የሐ. 5:13-21)።

የሐንስ አማኞች ሊያስታውሷቸውና ተግባራዊ ሊያደርጓቸው የሚገባቸውን አንዳንድ ቁልፍ እውነቶች በመዘርዘር መልእክቱን ይደመድማል።

ሀ) ሰው ደኅንነትና የዘላለም ሕይወት ሊያገኝ የሚችለው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ብቻ ነው። ከዚህ ውጪ ሌላ መንገድ የለም።

ለ) እግዚአብሔር ጸሎታችንን እንደሚመልስ በድፍረት የምንተማመነው የእግዚአብሔርን ፍቃድ ስናውቅ እና እንደ ፈቃዱ ስንጸልይ ነው። ይህም ከእግዚአብሔር ጋር የቅርብ ግንኙነት ሊኖረን እንደሚገባ ያሳያል። አንዳንድ ክርስቲያኖች እግዚአብሔርን የፈለገውን ነገር ልንጠይቀው እንደምንችል እና እርሱም የጠየቅነውን ሁሉ የመስጠት ግዴታ እንዳለበት ያስባሉ። እነዚህ ሰዎች እንደ ኢሳ. 45:11 ያሉትንና «ጠይቁ ይሰጣችኋል» (ማቴ. 7:7-8)

የሚሉትን ጥቅሶች በተሳሳተ መንገድ ይተረጉማሉ። በእነርሱ አስተሳሰብ ማድረግ ያለብን ነገር ቢኖር እግዚአብሔር አንድን ነገር እንዲሰጠን በተደጋጋሚ መጠየቅ እንደሆነና እርሱም በዚህ ጊዜ ሊሰጠን እንደሚገደድ ያስባሉ። (ማሰታወሻ፣ የኢሳይያስ 45:11 የአማርኛው ትርጉም ይህን ያህል ጥሩ አይደለም። ትክክለኛው ትርጉም «እዘዙኝ» የሚል ሳይሆን፣ «ስለ እጆቼ ሥራ ታዘኛላሁ?» የሚል ነው።) አንዳንድ ሰዎች «ፈቃድህ ከሆነ» ብሎ መጸለይ ጥርጣሬን ያሳያል ይላሉ። ይህ እርግጥ አንዳንድ ጊዜ ጥርጣሬን ሊያሳይ ይችላል። ነገር ግን ክርስቶስ በማቴ. 6:10 እንዳስተማረው እና ወደ መስቀል ሞት ከመሄዱ በፊት እንደ ጸለየው (ሉቃስ 22:42)፣ ለጸሎት ወደ እግዚአብሔር በምንቀርብበት ጊዜ ፈቃዳችንን ከመሻት ይልቅ ለእርሱ ፈቃድ የመገዛት ባህሪ ሊኖረን ይገባል። መጽሐፍ ቅዱስን ብንመለከት፣ እግዚአብሔርን ምንም ነገር እንዲያደርግ ልናዘው አንችልም። እርሱ ፈጣሪያችን ነው፣ እኛም ፍጥረቱ ነን (ኢሳ. 45:12)። እንዲሁም መጽሐፍ ቅዱስ በልባችን ኃጢአትና፣ ራስ ወዳድነትን እስካለ ድረስ ጸሎታችን እንደማይመለስ ይናገራል (ያሴ. 41-3)።

እግዚአብሔር ጸሎታችንን እንደሚመልስ የምንተማመነው እንዴት ነው? የሐንስ በሁኔታው ውስጥ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ካወቅን እግዚአብሔር ጸሎታችን ይመልሳል ብለን ልንተማመን እንደምንችል ይናገራል። መጽሐፍ ቅዱስ አንድ ነገር ሊሰጠን በግልጽ ተስፋ ከገባልንና እግዚአብሔርም ለዚያ ሁኔታ የሚፈልገው ይህንኑ እንደሆነ ካወቅን፣ በልበ መላኩን ልንጸልይ እንችላለን። ነገር ግን እግዚአብሔር በአንድ ሁኔታ ውስጥ ምን እንደሚፈልግ ካላወቅን፣ ልክ ክርስቶስ በጌቴሴማኒ እንደ ጸለየው «የእኔ ፈቃድ ሳይሆን የአንተ ፈቃድ ይፈጸም» በሚል የትሕትና መንፈስ መጸለይ ይኖርብናል።

ሐ) እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ለመጸለይ ምሳሌ የሚሆነን በኃጢአት፣ በተለይም ባለማመን ኃጢአት ለሚቅበዘበዙ ሰዎች አማኞች የሚቀርበው ጸሎት ይሆናል። እግዚአብሔር የራሳችን ፍላጎቶች እንዲያሟላ ብቻ ሳይሆን፣ በሌሎች ሰዎችም ሕይወት እንዲሠራ መጸለይ ይኖርብናል። የሐንስ «ምት የሚገባው ኃጢአት» ሲል ምን ማለቱ እንደሆነ ምሁራን ይከራከራሉ። ምክንያቱም የሐንስ ስለ ምን ኃጢአት እንደሚናገር አያብራራም። የሐንስ የሚናገረው ስለ ዘላለማዊ ሕይወት (ደኅንነት) ወይም ስለ ሥጋዊ ሕይወት መሆኑ አልተገለጸም። በማርቆስ 3:28-29 እንደ ተገለጸው ስለማይሰረይ ኃጢአት ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚከተሉትን ነገሮች ልንማር እንችላለን፡-

1. መጽሐፍ ቅዱስ አንድ ሰው በክርስቶስ ለማመን ፈልጎ አንድ ኃጢአት ከመፈጸሙ የተነሣ ተቀባይነትን ያጣበትን ሁኔታ አይገልጽልንም። ስለሆነም፣ አንድ ሰው በሕይወት ዘመኑ ገስሐ ከገባ እግዚአብሔር ይቅር የማይለው ኃጢአት አይኖርም።
2. በአዲስ ኪዳን ትምህርት መሠረት፣ አንድ ሰው ከሞተ በኋላ ወደ ሊኦል የሚወርደው በኢየሱስ ክርስቶስ ካላመነ ብቻ ነው።

3. መጸለይ የማይቻልበት ኃጢአት አንድ ሰው ክርስቶስ በሥጋ የተገለጠ የእግዚአብሔር ልጅና የደኅንነት መንገድ መሆኑን ሳያምን የሞተ እንደሆነ ይመስላል። ሰውየው ከሞተ በኋላ እግዚአብሔር ምሕረት እንዲያደርግለትና እንዲያድነው መጸለይ አይኖርብንም።

4. አንዳንድ ምሁራን የሐንስ የሚናገረው ስለ መንፈሳዊ ሞት ሳይሆን፤ ስለ ሥጋዊ ሞት ነው ይላሉ። በመሆኑም አንድ ሰው ብዙ ልመና እየተደረገለት ለክርስቶስ ጀርባውን ሰጥቶ ሐሰተኛ ትምህርትን ቢከተል፤ ወይም የእግዚአብሔር ፈቃድ አለመሆኑን እያወቀ በኃጢአት ቢመላለስ፤ እግዚአብሔር በሥጋዊ ሞት እንደሚቀጣው ይናገራሉ። ይህም እግዚአብሔር ሐናንያንና ሰጴራን (የሐዋ. 5)፤ እንዲሁም አንዳንድ የቆሮንቶስ ክርስቲያኖችን እንደ ቀጣ ማለት ነው (1ኛ ቆሮ. 11:30)። እንዲህ ዓይነት ሰው በሚታመምበት ጊዜ እግዚአብሔር እንዲለውጠው ከመጠየቅ ይልቅ ኃጢአቱን እንዲናዘዝ መጠየቅ ይኖርብናል።

መ. የሐንስ ዐቢይ ትምህርቱን አማኞች ሊያደርጓቸው ይገባል ባላቸው ሦስት ነገሮች ይደመድማል። በመጀመሪያ፤ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ማንኛውም ሰው በልማድ ኃጢአት ውስጥ አይኖርም። ከእግዚአብሔር የተወለዱ ሰዎች ኃጢአትን ሊያሸንፉ ይችላሉ። እግዚአብሔርም ከዲያብሎስ ይጠብቀናል። ሁለተኛ፤ በክርስቶስ የምናምን ሰዎች የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን ማወቅ ይኖርብናል። ነገር ግን በክርስቶስ የማያምኑና የሚያሳድዱ፤ ሰዎች በሰይጣን ቁጥጥር ሥር ያሉ ናቸው። ሦስተኛ፤ የእግዚአብሔር መለኮታዊ ልጅ የሆነው ክርስቶስ በሥጋ እንደ ተገለጠ ማወቅ አለብን። እርሱ እውነተኛ አምላክና የዘላለም ሕይወት ምንጭ ነው።

ሠ. አማኞች እንደ መሆናችን፤ ሕይወታችንን ከጣዖት አምልኮ መጠበቅ አለብን ምንም እንኳን የሐንስ ይህን ሲል ከእንጨትና ድንጋይ የተሠሩትን ጣዖታት ማመልከቱ ሊሆን ቢችልም፤ በአእምሮ ውስጥ ከዚህ የሰፋ አሳብ ሊኖር ይችላል። ከእግዚአብሔር በላይ የምወደው ማንኛውም ነገር ጣዖት ነው። ቤተሰባችንን፤ ሀብታችንን፤ ትምህርታችንን፤ ሥራችንን ከእግዚአብሔር አብልጠን ከወደድን፤ ያ ነገር ጣዖታችን ነው ማለት ነው። አንድን ነገር ከእግዚአብሔር አብልጠን መውደዳችንና ከዚህም የተነሣ ጣዖት እንደሆነብን በምን እናውቃለን? እግዚአብሔርን በእነዚያ ነገሮች ዙሪያ መታዘዝ አለመታዘዝችን ራሳችንን ጠይቀን መረዳት አለብን። ለአንዲት ዓለማዊ ልጅ ያለን ፍቅር እንድናገባት የሚያስገድደን ከሆነ፤ ጣዖታችን ሆናለች ማለት ነው። ገንዘብ የማግኘት ፍላጎታችን ጉቦ እንድንሰጥ ካስገደደን፤ ገንዘብ ጠዖታችን ሆኗል ማለት ነው። በትምህርትና በደረጃ ከፍ የማለት ፍላጎታችን በፈተና ላይ እንድናጭበረብር ካደረገን፤ ትምህርት ጣዖታችን ሆኗል ማለት ነው። የሐንስ ልባችንን በመመርመር ከእግዚአብሔር አብልጠን የምንወደው ነገር እንዳለ እንድንመለከት ያስጠነቅቀናል።

ከአብዛኞቹ መልእክቶች በተቃራኒ፤ የሐንስ መልእክቱን የሚጨርሰው በስንብት ሰላምታ፤ የሰዎችን ሰላምታ በማስተላለፍ ወይም በቡራኪ አይደለም። የሐንስ ኃይለኛ መልእክቱን የሚደመድመው በዚህ ትእዛዝ ነው።

28ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በአንድ አማኝ ሕይወት ውስጥ ጣዖታት ሊሆኑ የሚችሉትን ሌሎች ነገሮች ዘርዝር። ለ) ሕይወትህን መርምር። በሕይወትህ ውስጥ ጣዖት አለን? ከሆነ፡ የጣዖት አምላኪነት ኃጢአትህን ተናዘዝና ክርስቶስን በሙሉ ልብህ ወደ ማፍቀር ተመለስ። ሐ) ከ1ኛ ዮሐንስ ጥናት ያገኘሃቸው አስፈላጊ ትምህርቶች ምን ምን ናቸው?

አምስተኛ ቀን፡- ለሳምንታዊ ስብሰባ ለመዘጋጀት የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስ።

ሳምንታዊ ስብሰባ

የመወያያ ጥያቄዎች፡-

1. ሀ) ጴጥሮስ በመንፈሳዊ ሕይወት የማደግ አስፈላጊነትን የማያሳየው እንዴት ነው? ለ) የመንፈሳዊ ብስለትን ስምንት ባሕርያት ዘርዝር። ሐ) እነዚህ ስምንት ባሕርያት የክርስቲያን ሕይወት አካል መሆናቸው ለምን እንደሚያስፈልግ ግለጽ። መ) ከእነዚህ ባሕርያት አንዳንዶቹ ቢንደሉ በግል ወይም በቤተ ክርስቲያን ሕይወት ላይ ሊደርስ የሚችሉትን ችግሮች ግለጽ።

2. ሀ) ጴጥሮስ የሐሰተኛ አስተማሪዎች ባሕሪ ምንድን ነው ይላል? ለ) ይህ እውነት መሆኑን ያየኸው እንዴት ነው? ሐ) ከዚህ ውጭ ሐሰተኛ አስተማሪዎችንና ሐሰተኛ ትምህርቶችን እንዴት ለይተን ልናውቅ እንችላለን? መ) ጴጥሮስ ስለ እግዚአብሔር ቃልና ከሐሰተኛ ትምህርት ጋር ስለሚገናኝበት ሁኔታ ምን አስተማረ? ሐ) መሪዎች በበቂ ሁኔታ የእግዚአብሔርን ቃል መማር የሚያስፈልጋቸው ለምንድን ነው? ረ) ቤተ ክርስቲያንህ መሪዎቿና ምእመናኛ በሙሉ የእግዚአብሔር ቃል በሚገባ እንዲያውቁ ምን ልታደርግ ትችላለች? ሰ) አንዳንድ አማኞች መንፈስ ቅዱስ በሕይወታችን ውስጥ ስላለ አስተማሪዎች ወይም የእግዚአብሔርን ቃል መማር አያስፈልገንም ሲሉ ስምተህ ታውቃለህ? ይሄ ጤናማ አመለካከት ነው? ለምን? ሸ) 2ኛ ጴጥ. 1:20-21፤ 2ኛ ጢሞ. 3:16-17 አንብብ። እነዚህ ጥቅሶች መንፈስ ቅዱስ መጽሐፍ ቅዱስን መጻፍ ብቻ ሳይሆን፤ መጽሐፍ ቅዱስ ሰዎችን ለማረም፤ ለመገሠጽ፤ ለጽድቅ ለማሠልጠን፤ ወዘተ... የእግዚአብሔር መሣሪያ መሆኑን ያሳያሉ። በስሕተት እንዳንወድቅ መንፈስ ቅዱስና መጽሐፍ ቅዱስ እውነትን በማስተማሩ ረገድ በሕይወታችን ውስጥ ምን ሚና እንዳላቸው ግለጽ። ይህ ትምህርት፡ «የእግዚአብሔርን ቃል ማጥናት አያስፈልገኝም። መንፈስ ቅዱስ ምን መናገር እንዳለብኝ ያስተምረኛል። ትክክለኛውንና ትክክል ያልሆነውን እንድለይ ይረዳኛል» ለሚሉ ሰዎች ምላሽ እንድንሰጥ የሚያግዘን እንዴት ነው?

3. ሀ) ዮሐንስ የ1ኛ ዮሐንስ መልእክትን የጻፈባቸው ዐበይት ምክንያቶች ምን ምንድን ናቸው? ለ) 1ኛ ዮሐንስ ውስጥ የተጠቀሱት ጉዳዮች ዛሬ ለአብያተ ክርስቲያኖቻችን የሚያስፈልጉት እንዴት ነው?

4. ሀ) ክርስቲያኖች እውነትን ማወቃቸው፤ ማመናቸውና መጠበቃቸው ዮሐንስን ያሳስበው ለምንድን ነው? ለ) ዓለም እውነት አስፈላጊ እንዳልሆነና የሁሉም ሃይማኖት ተከታዮች እርስ በርሳቸው መቀባበል እንዳለባቸው

የምታስተምረው እንዴት ነው? ሐ) ክርስትና ወደ እግዚአብሔር የሚያደርሰውን መንገድ ጠባብና በኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ የሚደረስ መሆኑን በማስተማር ሁሉን አቀፍ ያልሆነ አቅጣጫ የሚከተለው እንዴት ነው? መ) ዮሐንስ ዮተጠቀመባቸውንና ሰዎችን ትክክለኛና ትክክለኛ ባልሆኑ ቡድኖች የሚከፋፍሉትን አገላለጾች ዘርዝር። ሠ) ወንጌል አማኝ ክርስቲያኖች ጠባብ አመለካከት እንዳላቸው ለሚያመለክተው ወቀላ እንዴት ምላሾችን ትሰጣለህ? ረ. ክርስቲያኖች ሁሉ እውነተኛውንና እውነተኛ ያልሆነውን፣ እንዲሁም እውነትን ከማያምኑ የሌሎች ሃይማኖቶች ወይም የክርስትና ኑፋቂዎች ጋር በአግባቡ ግንኙነት የሚያደርጉባቸውን መንገዶች ማወቃቸው አስፈላጊ የሚሆነው ለምንድን ነው? ሠ) እውነትን ማወቅና ማመን አስፈላጊ ነው የምንል ከሆነ፣ ብዙ ክርስቲያኖች በአንድ ነገር እውነተኛነት ላይ ትኩረት የማይሰጡት ለምንድን ነው? ሸ) ከሰዎች አስተሳሰብ ባሻገር ፍጹማዊ እውነትን ለማወቅ የሚያስችለን ምንድን ነው? ዛሬ ይህንን የእውነት ምንጭ በብቃት እየተጠቀምን ነው? መልስህን አብራራ።

5. ሀ) ዮሐንስ ክርስቲያኖች ፍጹም ሊሆኑ ይችላሉ ለሚለው አመለካከት ምላሽ የሚሰጠው እንዴት ነው? ለ) ኃጢአት መሥራቱ እግዚአብሔርን አያሳስበውም ለሚለው አመለካከት ዮሐንስ የሚሰጠው ምላሽ ምንድን ነው? ሐ) አማኞች ባለማቋረጥ ኃጢአታቸውን እየተናዘዙ በንጹሕ ሕይወት መመላለስ የሚገባቸው ለምንድን ነው? መ) በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ የሚገኙ አብዛኞቹ ክርስቲያኖች ለኃጢአት ትኩረት በመስጠት በእግዚአብሔር ፊት ንጹሕ ሕይወት ለመምራት የሚጥሩ ይመስልሃል? መልስህን አብራራ። ሠ) ብዙውን ጊዜ ከእግዚአብሔር ጋር ስላለን ግንኙነት ስናስብ፣ ኃጢአትን ስለ አለመሥራት እንጂ በጽድቅ ስለመኖር አናስብም፣ እግዚአብሔር እርሱን በመታዘዝና በጽድቅ እንድንኖር ከእኛ የሚጠይቃቸውን አንዳንድ ነገሮች ዘርዝር። እነዚህ ነገሮች ለምን አስፈላጊዎች እንደሆኑ ግለጽ።

6. ሀ) ዮሐንስ በመልእክቱ ውስጥ ስለ ፍቅር ያስተማራቸውን ነገሮች ዘርዝር። ለ) በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ አብዛኞቹ ግንኙነቶች ተለይተው የሚታወቁት በፍቅር ነው ወይስ በጥላቻ? ሐ) የኮሚኒስት መንግሥት ከወደቀ በኋላ፣ በአብያተ ክርስቲያኖች መካከል ከፍፍል የበረታው ለምን ይመስልሃል? መ) ይህ ከቀድሞው በበለጠ በሥልጣን መናገርና ተአምራት የበዛበት እምነታችን ስላለበት ሁኔታ ምን ያሳያል? ሠ) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ወይም በሌላ ቤተ ክርስቲያን የተከሰተን አንድ አለመግባባት ግለጽ። አለመግባባቱን ያስከተለው መሠረታዊ ችግር ምን ነበር? ረ) ሰዎች እርስ በርሳቸው በሚተቻቹበት ወቅት ጥላቻና ግድያ የተከሰተው እንዴት ነበር? ይህ አለመግባባቱን እንዴት እንዳባባለው ግለጽ። ሠ) በዚህ ሁኔታ ውስጥ ፍቅር ቢኖር ኖሮ የተለያዩ ሰዎች ምላሽ እንዴት የተለየ ይሆን እንደ ነበር ግለጽ። ሸ) ዮሐንስ ፍቅር ለጎደለባቸው አብያተ ክርስቲያኖቻችን የሰጣቸው ጽኑ ማስጠንቀቂያዎች ምን ምን ናቸው?

7. ዮሐንስ ገንዘብን እንዳንወድና ከጣዖት አምልኮ እንድንጠነቀቅ ይነግረናል። ሀ) ዮሐንስ ይህን ሊል ምን ማለቱ ነው? ለ) ክርስቲያኖች

ዓለምን ሊወዱ የሚችሉባቸውን ነገሮች ግለጽ። ሐ) ክርስቲያኖች ጣዖትን አምላኪ ሊሆኑ የሚችሉባቸውን መንገዶች ግለጽ። መ) ዓለምን ከመውደድና ጣዖትን ከማምለክ እንድን ዘንድ ምን ልናደርግ እንችላለን?

8. ሀ) የሐንሰ መልእክቱን በጻፈባቸው አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የነበሩት ሐሰተኛ ትምህርቶች ምን ምን ነበሩ? ለ) ዛሬ በኢትዮጵያ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ እየተሰራጩ ያሉት ሐሰተኛ ትምህርቶች ምን ምንድን ናቸው? ሐ) እነዚህ ትምህርቶች ከመጽሐፍ ቅዱስ ዐበይት ትምህርቶች ጋር እንዴት እንደሚቃረኑ፤ እንዲሁም አቀንቃኞቹ ደኅንነትን እንዳላገኙና በመንፈስ ቅዱስ እንዳልተሞሉ የሚያሳዩት እንዴት ነው? መ) ሐሰተኛ አስተማሪዎች በአማኞች መካከል ከፍፍልን ሲፈጥሩ የተመለከትክበትን ሁኔታ ግለጽ። መ) የሐንሰ 17ትን አንብብ። ክርስቶስ የጸለየበትና ዛሬም መንፈስ ቅዱስ ከሕይወታችን ጋር ለማዛመድ የሚፈልገው እውነት ምንድን ነው?